

# GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.  
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyj i Administracji ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, dwieroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonosów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4, Rue Clément 4.

## CZĘŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z d. 27 maja b. r. najułaściwiej zatwierdzić wybór p. Zygmunta barona R o m a s z k a n a, właściciela dóbr, na prezesa Rady powiatowej w Stryju.

C. k. krajowa dyrekcya skarbu zamianowała gór- i hutmistrza Aleksandra Machowicza rachmistrzem w etacie osobowym zarządów salinarnych w Galicyi.

C. k. krajowa dyrekcya skarbu zamianowała elewów górniczych Jana Łobosa i Emila Macha c. k. salinarnymi asystentami rachunkowości w statusie galicyjskich c. k. zarządów salinarnych.

### Obwieszczenie

c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 8 czerwca 1881 o ustanowieniu procentu podatku gruntowego.

Na mocy artykułu I ustawy z dnia 28 marca 1880 (Dz. u. p. nr. 34) oraz artykułów I i II ustawy z 7 czerwca 1881 r. (Dz. u. p. nr. 49) ustanowiony zostaje procent podatku gruntowego dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych od 1 stycznia 1881 r. aż do czasu, od którego rozpocznie się stanowczy rozkład podatku, w wysokości 22 1/10 czystego dochodu oznaczonego według uchwał centralnej komisji dla uregulowania podatku gruntowego.

### Ogłoszenie.

Z końcem maja 1881 r. było w obiegu na zasadzie ustaw z dnia 24 grudnia 1867 r., (Dz. u. p. nr. 3 z r. 1868) i z dnia 1 lipca 1868 (Dz. u. p. nr. 84):

A. Według rejestrów prowadzonych w uprzyw. austriackim banku narodowym, a obecnie sprawdzonych:

Udziałowych przekazów hipotecznych a mianowicie:

a) opiewających na monetę konwenyjną zł.	11.950,	t. j.	zł.	ct.
w wal. austr.	12.547		50	

b) opiewających na w. a.	89,801.150	zł.	—	ct.
Razem		89,813.697	50	

B. Wydanych z zamknięcia przez obie komisye kontroli not państwa a mianowicie:

Jednorożkowych	52.555.059			
Pięcioreżkowych	101.159.170			
Pięćdziesięcioreż.	168.471.250	zł.		ct.

razem	322.185.479			
w ogóle	411.999.176	50		

Wiedeń, 4 czerwca 1881.  
Z komisji Rady państwa dla kontroli długów państwa.

Dr Franciszek A. L. Srom  
prezydent.  
Zygmunt Kozłowski.  
członek komisji.

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 13 czerwca.

Uchwała senatu uchylająca projekt wyborów zbiorowych stanowi dla Gambetty więcej niż zwyczajną klęskę polityczną, jest ona ciosem bolesnym dla całej jego powagi a śmiertelnym niemal dla śmiały i ambitnych planów, które już w najbliższej przyszłości przeprowadzono, prawie w przeddzień klęski, bo po niedawnej mowie w Cahors. Niegdyś Gambetta powiedział dumnie Mac Mahonowi: *il faut se soumettre ou se demettre*, i uzyskał od całej Francji aprobatę dla tej alternatywy. Mac Mahon poniósł klęskę w ogólnych wyborach i znalazłszy się wobec ogromnej większości republikańskiej w Izbie deputowanych, próbował najpierw *se soumettre* ile możliwości bez upokarzających pozorów, a gdy coraz silniejszy nacisk zwyciężczych republikańców przerosł go z jednej kolidacji w drugą, wybrał drugą część alternatywy Gambettowskiej. Dziś senat nie powtórzył Gambecie powyższej alternatywy, ale postawił ją faktycznie. Uczeń to sam Gambetta a uczeń tak dotkliwie,

że, jak doniósł telegram, popadł aż w paroksyzm nerwowy.

Nadspodziewanie wszelkie klęska Gambetty nie wywołała żywszego wzburzenia w umysłach francuskich, nie wywołała nawet takiej burzy w prasie, jaka zazwyczaj towarzyszyła dotąd każdemu aktowi oporu ze strony senatu. Prasa republikańska a specjalnie organa Gambetty przyznały się do klęski całkiem otwarcie, pogroziły nawet senatowi, ale nie wystąpiły tak gwałtownie, jak kilka dni przedtem, gdy chodziło o to, aby zastraszyć przeciwników wyborów zbiorowych i presją zniewolić ich do głosowania za sprawą Gambetty. Z drugiej strony także organa konserwatywne nie tryumfują w sposób wyzywający lub drażniący przeciwników. Zaznaczają one całkiem spokojnie, że senat utrzymał się na wysokości swojej misji politycznej, że postąpił tak, jak postąpić powinna Izba wyższa powołana do zastaniania istniejących zarządzeń wobec przedwczesnych zmian lub prób, któreby wystawić mogły republikańską formę rządu na niebezpieczeństwo dyktatury. W tryumfie tym największy ma udział Simon, najniebezpieczniejszy rywal Gambetty, jego zdeklarowany przeciwnik nie w zasadach, bo Simon jest równie szczerym i równie wypróbowanym republikańcem jak Gambetta, lecz w poglądach na bieżące kwestye polityczne i w planach osobistych. Simon nie wystąpił tym razem na pierwszym planie jak dawniej kilka razy, mianowicie w sprawie zakonów, i dlatego nazwisko jego nie jest dziś przeciwstawione nazwisku Gambetty, dlatego nie uchodzi za drugiego kandydata do prezydentury. Ale pośrednio rzecz się ma tak niezawodnie, bo umiarkowane żywioły republikańskie, które głównie w senacie przyczyniły się do zadania Gambecie klęski, nie mają lepszego kandydata do prezydentury, a konserwatyści dziś bezzilni i niezdolni do po-

stawienia własnej kandydatury, przemiesiliby pewnie Simona nad wszelką inną osobistość, nie mówiąc już wcale o Gambecie, którego nazywają demonem Francji.

Cóż się stanie z groźbą zniesienia senatu? Grożą tem dziś organa republikańskie na seryo, ale nie z taką pewnością powodzenia, jak dawniej. Gambettyści chętnie może spełniliby groźbę tę jak najprędzej, ale nie jest to bynajmniej rzecz tak łatwa. Pominawszy fakt, że w dzisiejszej Izbie deputowanych Gambettyści zawsze jeszcze nie posiadają takiej przewagi, aby połączywszy się na kongresie z senatorami także Gambecie oddanymi, uzyskali większość potrzebną do zmiany konstytucji, zachodzi jeszcze ta okoliczność ważna, że nawet nie wszyscy Gambettyści byłiby dziś gotowi do podpisania wyroku śmierci na senat za to tylko, iż oparł się on zmianie systemu wyborczego, aby nie dopuścić jednostki do nieograniczonej władzy. Do takiego kroku, jak zniesienie senatu, potrzeba mieć lepszą sposobność, potrzebaby wywołać nieporozumienie w kwestyi nierównie popularniejszej, poruszającej wszystkie umysły.

## Stan szkół ludowych.

III.

(H. S.) Liczba wszystkich posad nauczycielskich w szkołach ludowych publicznych wynosiła w roku ubiegłym wraz z katechetami szkół cztero- i więcej klasowych 4.077. Z tych było stale, tymczasowo lub w zastępstwie zajętych 3.900 a niezajętych 177. Było zatem pierwszych 95'66 pr., a drugich 4'34 pr. Oprócz tego było w tych szkołach, a głównie w Krakowie, Lwowie i innych większych miastach 127 praktykantów i praktykantek, z których pobierało 47 adjuata pedagogiczne, a mianowicie: 6 po 150 zł., a 41 po 100 zł. w. a. rocznie. Liczba zatem wszystkich sił nauczycielskich zatrudnionych w szkołach ludowych publicznych wynosiła razem 4.027.

## PEDAGOGIA MICKIEWICZOWSKA

II.

### NAUCZYCIEL

Widzieliśmy poprzednio, że najważniejsze utwory Mickiewicza nie dają nam wyczerpującego obrazu pedagogicznego działania matki. Rozrzucone wzmianki pozwalają nam jednakże odgadnąć i wpływ wychowania macierzyńskiego we własnym rozwoju poety i ówczesne społeczne stanowisko polskiej matrony. Wpływ ten jest bardzo poważny i doniosły, a dla znaczenia jego nie ma żadnej ujemy w tem, że najcenniejsze dzieła poety zatrzymują się skromnie przed progami tych najświętszych przybytków rodzinnego życia, w których polska niewiasta wychowuje nadzieję przyszłych pokoleń.

Nie będziemy się temu dziwić, że nauczyciel w wielkich utworach Adama dość rzadką jest postacią. *Inter arma silent Musae* — *et pedagogy* dodajmy! Czasy, które poeta maluje, zbyt są ruchliwe, aby w nich miało się znaleźć miejsce na obraz zacisznej pracy nauczycielskiej. Zresztą pedagog bywa w sprawach zewnętrznych niestety aż nadto często chwilejną Hamletowską postacią, której czyny miasto świeżości energicznego działania noszą „na lieu chorobliwe piętno bladej myśli”, wahającej się długo przed stanowczym krokiem. U naszego poety zaś wszy-

stko żyje i działa, co się roi w barwnym świecie jego utworów. Czyż się zresztą można dziwić, że

Tadeusz się od przodków swoich nie odrodził: Dobrze na koniu jeździł, pieszo dzielnie chodził. Tępy nie był, lecz mało w naukach postąpił; Choć stryj na wychowanie niczego nie ślą; On wolał z flinty strzelać albo szablą robić. Wiedział, że go myślenie do wojstwa sposobie, że ojciec w testamentie wyrzekł taką wolę; Ustawicznie do bębna tęsknił, siedząc w szkole...

Nazywał się Soplica: wszyscy Soplicowie Są, jak wiadomo, krzepcy, otyli i silni, Do żołnierki jedyni, w naukach mniej pilni.

Czasy też nie były po temu; bo i kóż tam mógł tak bardzo o naukach myśleć,

kiedy reszta świata We łzach i krwi tonęła; gdy ów mąż, bóg wojny, Otoczony chmurą pułków, tysiącem dział bojowy, Wprzągłszy w swój rydwan orły złote obok srebr-

[nych, Od puszczy Libijskich latał do Alpów podnieb- [nych,

Inne przeszkody wówczas pociągały młodzię. Instruktorem tego czasu

...był legionista, Przynosił kości stare na ziemię ojczystą, Której już bronić nie mógł... Mowy starca krążyły we wsi pokryjomu; Chłopiec, co je posłyszał, znikł nagle z domu, Lasami i bagnami skradał się tajemnie, Seigany od Moskali, skakał kryć się w Niemnie

I nurkiem płynął na brzeg Księstwa Warszaw- [skiego, Gdzie usłyszał głos miły: „Witaj nam kolego!”

Koleżeństwo zbrojne zacierają prędko wspomnienia ław szkolnych silniejszymi wrażeniami. To też w poemacie zaledwie mamy wzmiankę, że Tadeusz w Wilnie

Miał za dozorcę księdza, który go pilnował I w dawnej surowości prawdach wycel...

W jakim zaś duchu postępował ten wychowawca, to poznajemy stąd, iż wychowanie jego

przywiózł w strumy swe rodzinne Duszę czystą, myśl żywą i serce niewinne, Ale razem nie miał chętkę do swawoli.

Było to tedy tradycyjne wychowanie rygorystyczne, zbawienne w całości, atoli cokolwiek jednostronne w użyciu środków. Nie można się przeto dziwić, że wyrwawszy się z pod surowego oka księdza dozorcę, Tadeusz „z góry już robił projekt, że sobie pozwoli używać na wsi długo wzbronionej swobody.”

Stosunek z Telimeną aż nadto jaskrawo to korzystać z „długo upragnionej swobody” przedstawia. Malować nam obszerniej metodę wychowania nie ma poety ani czasu ani powodu. Sprawy, które poruszają bohaterów poematu, wymagają już ludzi skończonych. Dlatego naturalną jest rzeczą, że „nauczyciel” w poemacie zajmuje tak skromne i uboczne stanowisko, jak w orszaku gości sędziowskich, wracających z lasu, gdzie zaledwie jest wzmianka krótka, „naprzód szły

dzieci małe z dozorcą.” Inny litewski spiewak dał nam we wspomnieniach „szkolnych” czasów urodzonego Jana Dęboroga” wdzięczne obrazy profesorskiego świata; ale są to drobne rodzajowe szkice, podane tym sielankowo-gawędziarskim tonem, do którego Mickiewicz, nawet pisząc swój „sielski poemat”, swego „szlachcica” jak *Pana Tadeusza* w listach nazywa — nigdy prawie nie schodził.

Uważamy zresztą, że czasy, które nam Mickiewicz maluje, różnią się wybitnie od naszej epoki tem, że główną rolę w wychowaniu młodzieży zawsze jeszcze miała rodzina, przez co praca nauczyciela na drugi plan ustępowała. Są to czasy naiwnej epickiej prostoty. Jeszcze w społeczeństwie ziemiańskim nie nastąpiło to jaskrawe wyróżnienie się specjalnych zawodów i zajęć, jeszcze się nie wyrobił ten wybitny podział pracy, wskutek którego w nowszych czasach szkoła, a w następstwie nauczyciel coraz obszerniej zdobywa sobie panowanie nad czasem, nauką i wychowaniem młodzieży. W tym czasie mniejszym jest zakres działania nauczyciela, mniejszą też jego odpowiedzialność wobec rodziców i społeczeństwa.

Pamiętajmy, że młódz ówczesna stoi jeszcze bardzo pod wpływem innego arcy-potężnego mistrza, który i dzisiaj nie zamyka swej księgi dla cheiwych wiedzy adeptów, to jest — przyrody. Atoli z tym wielkim nauczycielem dzisiejsze pokolenie niestety coraz mniej umie i może oboować. A choć umniejszenie nasza współczesna zdumiewa nas śmiałością, z jaką zbadała i odgadła zasadnicze prawa przyrody, jakkolwiek młodzież nasza z daleko większą pewnością umie wy-



W porównaniu z r. 1878/9 zwiększyła się liczba posad zajętych o 155, a niezajętych zmalała o 5; stosunek zaś posad zajętych do niezajętych polepszył się o 0.30 pr. Z porównania dalszego widać, że liczba sił nauczycielskich wzrosła w roku ubiegłym o 160 nad te, których użyto na zastąpienie corocznych ubytków spowodowanych śmiercią, spensyowaniem lub wydalaniem dawnych nauczycieli i nauczycielek. Okazuje się przytem, że przyrost świeżych sił nauczycielskich zmniejszył się w porównaniu z r. 1878/9 o 91.

Położenie materialne nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych publicznych polepszyło się bardzo znacznie od czasu prawomocności ustaw szkolnych krajowych. Przed samą reorganizacją szkół ludowych to jest w r. 1873 wynosiła przeciętna płaca nauczycielska w tych szkołach 199 zł. 35 ct. w. a., a w roku ubiegłym 346 zł. 98 ct. czyli o 147 zł. 63 ct. w. a. więcej. Pod względem płacy przeciętnej nauczycieli i nauczycielek zachodzą znaczne różnice między poszczególnymi okręgami. Najniższe płace przeciętne nauczycielskie były w okręgu sokalskim (246 zł.), kałuskim (253 zł.), nadworniańskim (260 zł.) i rohatyńskim (265 zł.), a najwyższe w Krakowie i Lwowie (499 zł.), w okręgu bocheńskim (392 zł.), tarnowskim (389 zł.), wadowickim (380 zł.) i samborskim (369 zł.).

W szkołach jedno-dwu i trzyklasowych udziela duchowieństwo parafialne obu obrządków katolickich bezpłatnie nauki religii. Według wykazów rad szkolnych okręgowych wywiązało się rzeczono duchowieństwo w 2.175 szkołach ludowych publicznych należycie z tego zadania, a w 384 szkołach udzielał nauczyciele w zastępstwie proboszczów nauki religii. Najwięcej szkół ludowych publicznych, w których nauczyciele wyręczał duchowieństwo parafialne w udzielaniu naki religii, wykazano w okręgu sokalskim (92) i złoczowskim (88) a najmniej w jasielskim, rzeszowskim, drohobyckim i husiatyńskim, gdyż żadnej.

Na płace nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych publicznych, w co wchodził dodatki pięcioletnie, osobiste i za kierownictwo, tudzież adyta pedagogiczne i remuneracje katechetów, wydały według wykazów rad szkolnych okręgowych w r. 1879/80 gminy, obaszary dworskie i inne strony przyczyniające się do utrzymania szkół rzeczonych, tudzież powiaty w 40% dodatkach do podatków i fundusz szkolny krajowy razem łączną sumę 1.295.355 zł. w. a. czyli w porównaniu z r. 1878/9 o 52.646 zł. w. a. więcej. Powiększenie to wypadło w r. 1879/80 o 44.104 zł. w. a. niżej niż w r. 1878/9 w porównaniu z r. 1877/8.

Jeżeli porównamy ten wydatek na płace nauczycielskie w szkołach ludowych publicznych czynnych całego kraju z wydatkiem na ten cel obróconym w r. 1873/4 czyli przed samem rozpoczęciem reorganizacji szkół rzeczonych na podstawie ustaw szkolnych krajowych z dnia 2 maja 1873, który wynosił 685.647 zł. w. a., widzimy, że wydatek ten zwiększył się w ciągu lat 6 o 609.708 zł. w. a. czyli o 47.06%, jeżeli zaś porównamy ogół dotacyj nauczycielskich z r. 1870/1, który wynosił 567.380 zł. w. a., wypadnie przewyżka wydatków na płace nauczycielskie 727.975 czyli 56.19%, przy czem wypada nadmienić, że przewyżka wydatków jest w rzeczywistości znacniejszą, ponieważ w r. 1870/1 wciągnięto w ogół dotacyj nauczyciel-

skich i wszystkie płace nauczycieli i nauczycielek w szkołach ludowych wyznaniowych a nawet prywatnych. Z tego porównania może się każdy przekonać, że wydatki na same płace nauczycielskie w szkołach ludowych publicznych w ciągu ostatnich lat dziesięciu wzrosły o więcej niż drugie tyle.

Gminy wyznaniowe ewangelickie i izraelskie wydały w r. 1879/80 na płace nauczycielskie w szkołach, które bez pomocy funduszu szkolnego krajowego własnym utrzymują nakładem, łączną sumę 48.845 zł. w. a., czyli w porównaniu z r. 1878/9 o 175 zł. w. a. mniej. Posad nauczycielskich było w tych szkołach 160, lecz 6 z nich było opróżnionych. Płaca przeciętna nauczycieli szkół tych wynosiła zatem 317 zł. 18 cnt. w. a. a tem samem mniej o 29 zł. 80 cnt. w. a. niż w szkołach ludowych publicznych.

Wykazane przez rady szkolne okręgowe wydatki na płace i remuneracje udzielane nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych publicznych, którym przyznano charakter szkół publicznych, wynosiły w r. 1879/80 razem 20.415 zł. w. a. Do tych wydatków przyczyniają się w dość znacznej części gminy i fundusz szkolny krajowy. Przeciętniej płacy zatrudnionych w tych szkołach nauczycieli i nauczycielek nie podobna oznaczyć, ponieważ zakonnicy i zakonnice w nich uczące nie pobierają plac, a prócz tego uczą w nich rozmaici dochodzący nauczyciele i nauczycielki, płatni za każdą godzinę nauki udzielanej.

Oprócz wydatków na płace nauczycielskie wymaga utrzymywanie szkół ludowych publicznych niemają jeszcze innych dość znacznych nakładów, które ponoszą według art. 24 ustawy szkolnej krajowej z dnia 2 maja 1873 l. 250 same wyłącznie strony obowiązane do utrzymywania szkół rzeczonych. Nakłady te, obejmujące koszt umieszczenia, urządzenia, opalenia i obsługi, w przybliżeniu stanowią razem sumę 800.000 zł. w. a. Lecz są jeszcze i inne konieczne wydatki, jak na potrzeby kancelaryjne, przybory i środki naukowe, remuneracje i zapomogi, zastępstwo chorych nauczycieli i nauczycielek, konferencje okręgowe i t. p., wynoszące corocznie przeszło 80.000 zł. w. a. Jeżeli wszystkie te wydatki zbierzemy razem, urośnie suma wszystkich nakładów na całkowite utrzymywanie szkół ludowych publicznych czynnych według wykazanego faktycznego stanu w r. 1879/80 do 2.175.355 zł. w. a. Przeciętnie zatem kosztowało całkowite utrzymanie jednej szkoły ludowej publicznej czynnej 811 zł. 39 ct.

Wykazane powyżej koszta na szkoły publiczne czynne obejmują wszystkie te szkoły razem a zatem i niezreorganizowane, do których utrzymywania nie przyczyniają się powiaty i fundusz szkolny krajowy, a których było w r. 1879/80 390. Na utrzymywanie 2.453 szkół zreorganizowanych dostarczyły fundusze szkolne miejscowe 786.643 zł. 47 ct., powiaty w 4 pre. dodatkach do podatków 219.683 zł. 36 ct., a fundusz szkolny krajowy 298.392 zł. 41 ct., czyli razem 1.304.719 zł. 25 ct. w. a. Porównanie z r. 1878/9 wykazuje, że wydatki na te szkoły zwiększyły się w r. 1879/80 o 10.447 zł. 35 ct. w. a. Ponieważ ogólny dochód z 4 pre. dodatków do podatków zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 4.063 zł. 63 ct., a suma funduszy miejscowych wzrosła tylko o 546 zł. 2 ct., okazał się w sto-

sunku do zwiększonych wydatków na szkoły ludowe zreorganizowane niedobór wynoszący 13.964 zł. 96 ct., który pokryć musiał w całości fundusz szkolny krajowy. W porównaniu z r. 1878/9 był przyrost wydatków na te szkoły mniejszy o 25.474 zł. 11 ct. w. a. W obliczeniu powyższem nie umieszciliśmy sumy wydanej na płace nauczycieli i nauczycielek klas współdrzędnych, tudzież na płace zastępców i zastępczyń chorych nauczycieli i nauczycielek, która wynosiła około 50.000 zł. w. a., dalej sumy 22.000 zł. przeznaczonej na zapomogi i remuneracje różnolienne i sumy 500 zł. na adyta pedagogiczne, co stanowi razem wydatek 77.000 zł. w. a. ciężający w całości na funduszu szkolnym krajowym. Tym sposobem wydano w r. 1879/80 z tego funduszu na szkoły zreorganizowane 375.392 zł. 41 ct. w. a., a z wszystkich trzech funduszy razem 1.381.719 zł. 65 ct. czyli przeciętnie na każdą szkołę zreorganizowaną 562 zł. 46 ct. w. a. Gdy do tego doliczymy koszta umieszczenia, urządzenia, opału i t. d., obliczone powyżej w przybliżeniu na 284 zł., okaże się z tego, że utrzymanie całkowite jednej takiej szkoły wynosiło w r. 1879/80 846 zł. 46 ct., a w porównaniu z r. 1878/9 o 11 zł. 76 ct. w. a. więcej.

W przeciwieństwie do niedawnej jeszcze przeszłości wymagamy obecnie od szkół ludowej, aby udzielana w niej nauka miała kierunek praktyczny a tem samem uwzględniała ile możności przyszłe zajęcia dzieci na nią uczęszczających. Z tego powodu wchodzi dziś w zakres nauki szkół ludowych wiejskich gospodarstwo rolne i domowe, ogrodnictwo, sadownictwo i pszczelnictwo. Lecz do skutecznego udzielania tych nauk potrzeba najprzód, aby nauczyciele wynosili z seminaryjów dostateczne w nich wiadomości, a dalej, aby szkoła miała dwa do trzech morgów roli a przynajmniej ogród większych rozmiarów, gdzieby nauczyciel mógł sam praktycznie zajmować się powyższymi gałęziami gospodarstwa i przytem udzielać dzieciom nauki. Przy zakładaniu szkół ludowych nie uwzględniano dawniej tego ważnego ich zadania i dla tego z wyjątkiem okręgu krakowskiego zamiejskiego i niektórych innych okręgów zachodnich, dodawano im rzadko gdzie kawał roli, a w bardzo wielu miejscach nie powożdziłano nawet gruntów na ogrody szkolne. Terazniejsze władze szkolne starają się wprawdzie zaradzać tym niedostatkowi, lecz usiłowania ich nie zawsze są skuteczne, ponieważ zachodzą częstokroć przeszkody nie dające się usunąć. Stan więc faktyczny pozostawia wiele jeszcze do życzenia pod tym względem.

Rady szkolne okręgowe wykazały w swych sprawozdaniach za rok 1879/80 431 szkół ludowych publicznych mających rolę, a 1.921 mających ogrody. W porównaniu z r. 1878/9 zmniejszyła się liczba pierwszych o 2, a liczba drugich zwiększyła się o 32. Zmniejszenie się pierwszej liczby wynikało ztąd, że 2 ze szkół ludowych publicznych uposażonych rolą były widocznie w pomienionym roku szkolnym nie czynne. Co zaś do ogrodów szkolnych zachodzi wielka rozmaitość pod względem ich obszaru. Wielka ich część zawiera ledwie kilkadziesiąt metrów  $\square$  przestrzni, lecz za to wynosi rozległość innych 50 i więcej arów, a niektóre obejmują hektar i więcej ziemi.

Nauka sadownictwa ma w naszych szkołach ludowych niemałe znaczenie praktyczne z tego głównie powodu, że jak wiadomo, lud nasz wiejski nie wyzyskuje dotąd z korzyścią dla siebie tej właśnie gałęzi gospodarstwa. Po największej bowiem części jest u włościan naszych w zupełnem prawie zaniedbaniu pielęgnowanie uszlachetnionych drzew owocowych. Podniesienie zatem tej gałęzi gospodarstwa miałoby znaczenie pod względem nawet ekonomicznym, zważywszy, jaką mnogość owoców kolejami sprowadzają do nas z zagranicy.

Władze szkolne starają się też usilnie o upowszechnianie nauki sadownictwa w szkołach ludowych publicznych i o połączone z nią ściśle zakładanie szkółek drzew owocowych w ogrodach szkolnych. Starania te nie są płonne, ponieważ z każdym rokiem można wykazać pewien postęp w tym kierunku, który byłby nawet różniejszy, gdyby nie trudności rozmaite. I tak jest w wielu miejscach grunt dany szkole na ogród zupełnie niestosowny pod uprawę drzew owocowych, a potrzebaby znacznych nakładów, aby go do tego należyte przysposobić, na co zwykle nie stać nauczyciela. Drugą przeszkodą jest tymczasowość wielu nauczycieli i częste ich z tego powodu zmienianie się, z czego wynika, że żaden z nich nie chce się mozolić zakładaniem szkółki drzew owocowych, z której dopiero następcą jego miałby pożytek. Brak również czysty zabezpieczenia ogrodów szkolnych przeciw bydlu i szkodnikom bywa przyczyną, że szkółka drzew owocowych zaledwie założona ulega wkrótce zniszczeniu.

Według wykazów za r. 1879/80 było w ogrodach szkół ludowych publicznych 1214 szkółek drzew owocowych, a w porównaniu z r. 1878/9 o 31 więcej. Z pomiędzy rad szkol-

nych okręgowych wykazały 24 liczbę szepców owocowych, uszlachetnionych i wypielęgnowanych w ogrodach szkolnych, a w znacznej części rozdanych pomiędzy dzieci starsze do przesadzenia i dalszego pielęgnowania w ogrodach rodzicielskich. Liczba tych szepców wynosiła 76.758 w owych 24 okręgach, a w porównaniu z r. 1878/9 o 15.406 więcej. W stosunku do całego kraju i do 2681 szkół ludowych publicznych czynnych nie jest to wzrost wielki, lecz świadczy zawsze, że i w tym kierunku praca nie ustaje.

## SPRAWY MONARCHII

— Biskupi czescy ogłosili wspólnie dwa listy pasterskie do duchowieństwa i wiernych swoich diecezji. Pierwszy z nich zostaje w związku z podniesieniem przez Ojca św. Leona XIII dnia ku uczczeniu św. Cyryla i Metodego do powszechnego święta kościelnego. List wskazuje na schyzmę, jako głośną przyczynę demoralizacji Słowian bałkańskich i domaga się, aby teraz właśnie po upadku potęgi tureckiej niesiono tym Słowianom, z których wielu wyznaje religię mużulmańską pomoc, religijną, aby wysyłano do nich misjonarzy chrześcijańskich, dopomagano im do zakładania szkół chrześcijańskich i domów Bożych i tym sposobem pracowano nad przywróceniem jedności chrześcijańskiej. Drugi list pasterski z dnia 5 b. m. użala się nad smutnem położeniem kościoła, ubolewa nad prądami obecnej chwili, dążącymi do usunięcia wpływu kościoła z życia publicznego i prywatnego, wyraża żal z powodu rozrastania się fałszywych umiejętności i niecnych dzieł sztuki, a przede wszystkim szkodliwych dzienników i domaga się dla młodzieży szkół, „w których byłaby religia podstawą wszelkiej nauki i całego wychowania“.

— W sprawie uniwersytetu czeskiego pisze *Presse*: Wobec sprzecznych poglądów i doniesień w kwestyi otwarcia uniwersytetu czeskiego możemy zapewnić stanowczo, że uniwersytet czeski nie będzie mógł być z różnych powodów otwartym w październiku r. b. Natomiast nie jest wykluczoną ewentualność, że nastąpi to z początkiem kursu letniego w kwietniu r. 1882.

— W sprawie ruchu przed wyborczego w Węgrzech piszą z Pesztu do *Pol. Corr.* pod dniem 9 b. m.: Prognozy przyszłego rezultatu wyborów da się już teraz z wszelką postawić pewnością. Liberalne stronnictwo rządowe wyjdzie i tym razem znakomitą większością z urny wyborczej. W ostatniej sesji wynosiła większość, na której opierał się prezes gabinetu, nie licząc Kroatów, 26 do 30 głosów. Na pewno można powiedzieć, że stronnictwa liberalne, których kandydaci zaliczają się prawie bez wyjątku do wypróbowanych i niezachwianych zwolenników rządu, zdobędą większą ilość okręgów wyborczych, choć z drugiej strony przyrost nie będzie znowu bardzo znaczny. Wedle wiarogodnego obliczenia pozyska stronnictwo liberalne 14 do 15 nowych okręgów wyborczych, skutkiem czego wynosiłaby większość w przyszłym parlamencie wraz z Kroatami do 60 głosów.

## SPRAWY ZAGRANICZNE

(Socyalne reformy i mrzonki.)

Pod napisem „Socyalne ulepszenia i socyalno-demokratyczne mrzonki“ zamieszcza półurzędowa berlińska *Provinzial Corresp.* dłuższy artykuł, który ze względu na toczące się w parlamencie niemieckim rozprawy nad ustawą o zabezpieczeniu robotników nabiera podwójnego w obecnej chwili znaczenia, jako wyraz zapatrywania i przekonania kół kanclerskich. Podajemy go więc dosłownie.

„Dotychczasowe rozprawy w parlamencie nad ustawą o zabezpieczeniu robotników wykazały, że większa część stronnictw przyklaskuje planowi ks. kanclerza dążącemu do wywalczenia rzeczywistego uznania uprawnionym roszczeniom klas pracujących niemniej założenia praktycznych instytucji ekonomicznych, któreby ułatwiły warunki bytu tym klasom i że z uznaniem i wdzięcznością idzie w tej mierze za przewodem rządów związkowych.

Nawet deputowani z obozu socyalno-demokratycznego oświadczyli się z naciskiem za zasadniczość paragrafami ustawy i złożyli, choć może tylko mimowolnie, świadectwo, że klasy pracujące z zupełną ufnością stoją po stronie reform projektowanych, oczekując z utęsknieniem ich urzeczywistnienia.

Pocieszająca ta i niemal ogólna aprobata nie wystarczała jednak na wywalczenie zwycięstwa jednemu z najważniejszych punktów ustawy. Mamy tutaj na myśli projekt finansowej zapomogi ze strony państwa na rzecz uboższej klasy robotników a to celem ułatwienia im regularnej spłaty tych rocznych składek, które mają im samym lub ich ro-

jaśnić wszystkie zjawiska naturalne, niż to umieli jej dziadowie w czasach Mickiewiczowskich — zawsze ten brak obcowania z przyrodą żywa coraz smutniejsze czyni postępy, coraz dotkliwsze wywołuje następstwa. Dziś każdy młodzieniaszek piętnastoletni wyrósł po nad naiwność astronomii Wojskiego i potrafi niewątpliwie z największą umiejętną ścisłością przedstawić nam metamorfozę owadów i zbić zapatrywania jego o „muchach szlacheckich“, jakoby się z tych much szlacheckich pomniejszy lud rodził, że one są tem muchom, „czem dla roju matki...“ Atoli z drugiej strony ileż to ciekawych objawów życia zwierzęcego i roślinnego podpatrzył stary myśliciel litewski, o których się powszednim naszym filozofom nie śniło!

Takie to już sprzeczności cechują nasze dzisiejsze życie i wychowanie! Śród życia poświęconego nauce zapominamy o nauce życia. Trawiąc coraz to więcej czasu nad nauką przyrodoznawstwa, coraz bardziej oddalamy się od przyrody. Niech nikt nie sądzi, iżby się w słowach tych miał zawierać jakiś zarzut przeciwko temu stanowisku, jakie sobie po wszelkiej słuszności w nowszych czasach w nauce szkolnej zdobyły nauki przyrodnicze. Nie chodzi mi tu obecnie o krytykę planów szkolnych, tylko o stwierdzenie faktu. Przyczyny tego faktu zaś leżą nie tyle w urządzeniach szkolnych, ile raczej w stosunkach społecznych. Faktem zaś jest, że młodzież klas średnich coraz bardziej traci bezpośrednią styczność z żywą przyrodą.

Inaczej to było niewątpliwie w czasach Mickiewiczowskich. *Pan Tadeusz* ma na to niezliczone dowody. Wypadając niekiedy z przedmiotowego toku epickiego opowiadania, wynurza się nam poeta ze swemi własnymi

wspomnieniami, opowiada wrażenia, doznane za młodu, a z tych apostrof na pół lirycznych, któremi introdukuje zazwyczaj wstępy poezyjnych ksiąg, dowiadujemy się wprost, jak silnie Mickiewicz a z nim razem cała ówczesna młodzież litewska ulegała bezpośredniemu wpływowi natury. „Któż z nas tych lat nie pomni, gdy młode pachole ze strzelbą na ramieniu, świszcząc, szedł na pole“ powiada we wstępie do księgi drugiej.

Bo na Litwie myśliwiec, jak okręt na morzu, Gdzie chceś, jaką chcesz drogą, buja po przestworzu: Czyli jak prorok patrzy w niebo, gdzie w obłoku Wiele jest znaków, widnych strzelekiem oku; Czy jak czarownik gada z ziemią, która głucho Dla mieszczan, mnóstwem głosów szepce mu do ucha.

A taż wspaniała apostrofa na czele księgi czwartej wspominająca:

Rówienniki Litewskich wielkich kniaziów, drzewa Białowieży, Switezi, Ponar, Kuszelewa... Wy, koło których niegdyś pękałem jak dziecię... Ja ileż wam winienem, o domowe drzewa! Błahy strzelec, uchodząc sztyderstw towarzyszy Za chybną zwierzynę, ileż w waszej ciszy Upolowałem dumań, gdy w dżikim ostępie, Zapomniawszy o łowach, usiadłem na kępie... Wokoło była ciemność; gałęzie u góry Wisiały, jak zielone, gęste, niskie chmury; Wieher kędyś nad sklepem szalał nieruchomym, Jękiem, szumami, wyciem, łoskotami, gromem: Dziwny, odurzający hałas! Mnie się zdało, Że tam nad głową morze wiszące szalało

(Ciąg dalszy nastąpi.)



dzinie zapewnić w razie jakiegos niebezpieczeństwa wypadku pewien stały dochód. Tu kwestya zapomogi została w ten sposób oceniona, iż mogłoby się zdawać, że stronnictwa, które uznają zresztą, iż państwo ma obowiązki popierania i niesienia pomocy zagrożonym stosunkom ekonomicznym, odwracają się z trwogą od tych przykazań praktycznego chrześcijaństwa, które nie wchodzi w zakres ich przekonań zasadniczych, a idąc tym torem wzdrągają się przed niesieniem pomocy i poparciem tam, gdzie okazują się one rzeczywiście potrzebnymi.

Przeciw zapomnodze państwowej wystąpiono prawie powszechnie jako przeciw niebezpiecznej socjalistycznej zasadzie, podnosząc, że uznanie jej i wprowadzenie w życie stałoby się zarodkiem i powodem najstraszniejszych rewoltów w ustroju państwowym, przewrotów, które w fantazyi przywódców socjalnej demokracji zarysowują się jako cel ostateczny i tyle przez nich upragniony. Jedynie część konserwatywnych i obecni w parlamencie socjaliści demokraci oświadczyli się, choć z odmiennych powodów za zapomogą; ci ostatni w nadziei, iż zaaprobowanie idei socjalistycznej choćby tylko w najskromniejszych i najbardziej ścisłych rozmiarach pozwoli z czasem utworzyć drogę do osiągnięcia ostatecznego celu socjalistów, t. j. obalenia społeczeństwa; konserwatywni zaś w tem przeświadczeniu, że po wprowadzeniu choćby tylko pozornie socjalistycznej idei uda się zatamować i ubezpiecznić nieuprawnione, niebezpieczne, zagrażające zdrowemu rozwojowi życia państwowemu roszczeniu uwodzącyemu ludu.

Ks. kanclerz, oświadcza się za zapomogą, która przecież nie jest „jałmużną”, lecz tylko umożliwieniem zabezpieczenia robotnika przed niedostatkiem, gdyby uległ niebezpieczeństwu wypadkowi, nie przeoczył bynajmniej następstw, jakie mogłyby wynikać z tego pierwszego drobnego ustępstwa, uczynionego na rzecz wywieszonej przez socjalno-demokratów zasady. Nie można zresztą dziwić się, iż obawiano się ustawy, która obudziła tyle chętnych nadziei w obozie socjalno-demokratycznym, nadziei, które zdawały się usprawiedliwiać poniekąd tę obawę. Z drugiej jednak strony uprawnionem jest bezwzględne przekonanie, że pierwsze ustępstwo nie doprowadzi do przepaści, lecz zaradzi w sposób dobroczynny i zbawiający niebezpieczeństwu rewolucyjnym i wzrastającemu niezadowoleniu.

Takiego a nie innego nabrały przekonania rządy związkowe i wytrwały w niem, nie oglądając się ani na małoduszne skrupuły, ani na szumne gadaniny i przechwałki przywódców socjalnej demokracji. Rządy te są przeświadczone, że państwo, które w ostatnich latach nie tylko coraz wyraźniej uznawało konieczność przedsięwzięcia pewnych środków celem zapewnienia dobrobytu klas pracujących, lecz robiło w tym duchu przyrzeczenia, musi w miarę potrzeby wprowadzić także do prawodawstwa owo „ziarno prawdy”, które przetrwa i ciemni roszczeń socjalistycznych. Świadectwo socjalno-demokratycznych apostołów, iż zapomoga państwa stanie się furtką do królestwa ich snów politycznych, nie może być braniem na seryo, ani też może zaważyć tutaj decydująco. Zdanie, „że nie książę Bismarck trzyma socjalnych demokratów, lecz że oni go trzymają”, jest tylko frazesem, po za którym kryje się uznanie, iż książę właściwą obrał drogę, aby wyrwać z pod przewodztwa rewolucyjnego masy robotników, dających się ciągle jeszcze wodzić na pasku niepoprawnym agitatorom. Skoro robotnicy zobaczą, że państwo lepiej i raźniej niż ich apostołowie troszczy się o to, aby im przyjść z skuteczną pomocą, wtedy wróci zaufanie i to przekonanie, że „państwo nie jest instytucją wynalezioną dla niesienia opieki samym tylko lepiej sytuowanym klasom społeczeństwa, lecz że jest instytucją, służącą także ku ich potrzebom i interesom.

Krzewiąc i pielęgnując uprawnione żądania robotników, nie wywołuje się bynajmniej niebezpieczeństw rewolucyjnych, owszem wyrwa się im żądło i naprowadza na równe i porządne tory, jeśli tylko państwo okazuje szczerą chęć zaradzenia rzeczywistej niedoli klas pracujących. I dlatego też zapomoga ze strony państwa jest zarówno praktycznym jak niezmiernie ważnym i zbawiającym środkiem politycznym, którego użyciu nie można już stawiać zapory i który musi być uznanym za konieczny, jeśli nie przez obecny, to inny parlament.

#### (Deputacya Tekińców w Rosyi.)

O deputacyi Tekińców pod przewodnictwem Murada Tykmy Serdara donoszą już telegramy, podaliśmy również wiadomość o wcieleniu części kraju Tekińców do Rosyi. Obecnie jednak podnoszą dzienniki rosyjskie znaczenie polityczne tej deputacyi. Pomiedzy delegatami znajdował się także niezawisły naczelnik Merwu, sędziwy Challi Serdar. Ten spytany przez cara za pośrednictwem tłumacza, rotmistrza Bajtokowa, po eo przybył do Petersburga, odparkł, że przyjechał w porozumieniu i z polecenia swoich rodaków, aże-

by białemu carowi złożyć czołobitność i poznać Rosyję, polecono mu bowiem zdać sprawę dokładną o państwie rosyjskiem i jego mieszkańcach, ponieważ Merwińcy mają zamiar oddać się pod opiekę Rosyi.

Do powyższego faktu, dodaje petersburski *Herold* uwagi, które, jak utrzymują, pochodzą z źródeł półurzędowych i wyrażają istotne zapatrywania i zamiary rządu. Uwagi te brzmią:

„Oświadczenie naczelnika Merwu jest pełne doniosłości politycznej, jest ono ważniejszem, niż przypuszczano w pierwszej chwili. Ze Serdar nie mógłby się tutaj znajdować bez poprzedniego porozumienia ze swoimi rodakami, na to zwracaliśmy już uwagę, jako też i na to, że przybycie jego oznacza dobrowolną chęć Merwu zerwania z barbarzyńskimi tradycjami a rozpoczęcia nowego, przychylającego się do cywilizacji okresu. Obecność ministra rezydenta, który z naczelnikami Tekińców załatwia niejedną sporną sprawę, jest całkiem naturalną, skoro plemię to zamierza przyjąć zwierzchnictwo Rosyi. O zobowiązaniu nowych podanych do jakichś danin nie może być w razie mowy, przynajmniej dopóty, dopóki kraj przez uprągę nie stanie się produkcyjnym. Pod względem okupacji kraju przez siłę zbrojną jest wielkie prawdopodobieństwo, że pobyt wojsk rosyjskich trwać tam będzie krótko i czasowo jedynie. Można bowiem przewidzieć, że dzieci Tekińców będą przyjmowane do rosyjskich szkół wojskowych, że siły zbrojne Tekińców zostaną zorganizowane na wzór innych milicyi tatarskich i że w pracy tej wezmą udział oficerowie rosyjscy.”

„Przedewszystkiem jednak powinniśmy mieć na oku potrzebę podniesienia i rozwoju kultury tego kraju. Wybudowanie dalszej linii kolei żelaznej od morza Kaspijskiego, jest oczywiście tylko kwestyą czasu, gdyż inaczej lepiej byłoby wcale nie zaczynać budować kolei. Ukończenie może mieć z czasem znaczenie kolei międzynarodowej dla całego świata. Ważniejszem jednak od kolei jest gruntownie obmyślenie i dobrze przeprowadzenie kanału przez oazę, a raczej przez dobrowolnie połączoną prowincję Merwu, której obszar liczy się na tysiące wiorst kwadratowych. W wielu miejscach brakuje tu tylko wody. Jak wiadomo, Merw był najważniejszym punktem handlowym dopóty, dopóki istniała komunikacya kanałowa, a nawet po zniszczeniu przez Persów w r. 1795 systemu kanałów pomimo częściowego zabagnienia wielkich obszarów kraju, nie zdołał on odjąć wielkiego znaczenia. Zadanie więc Rosyi jasne tu jak słońce. Pierwszą jej czynnością być musi dążność, ażeby kraj oddający się dobrowolnie, przykuć jak nasilniej do swego ustroju, silniej niż przez wszelkie traktaty, przez ujęcie w swe ręce i wykonanie własnym kosztem budowy kanałów i nawodnienia kraju. W ten sposób odda Rosya przysługę i samej sobie i temu krajowi, oraz pozyska serca mieszkańców, którzy spoglądają z radością na dojrzewające do żniwa łany. Zniweczenie kultury przez Persów musi być uchylone przez pracę kultywującą Rosyję.”

## KRONIKA

— **JE. pan minister skarbu** dr. Julian Dunajewski spędził swój tegoletni urlop w Ischl. W jednym z pism krajowych czytaliśmy niedawno, że JE. pan minister Dunajewski odwiedził Kraków w czasie zjazdu lekarzy i przyrodników, aby wziąć obojętnie udział w jubileuszu czcigodnego prezesa Akademii umiejętności dr. Józefa Majera. O ile wiemy, JE. dr. Dunajewski po tak nieudzielnym i wycopterujących trudach, w jakie dłał obywateli cały ostatni peryod parlamentarny, zniewolony jest względami zdrowia do dłuższego odpoczynku, po którym znowu oddać się musi z podwójnem wytężeniem licznym i trudnym obowiązkom swego stanowiska, wzmagającym się przed każdą nową sesyą parlamentu — wątpliwe tedy należy, aby odbył mógł w wspomnianym czasie tak pożądaną i miłą mu zresztą wycieczkę do miasta, z którem go wiąże tyle serdecznych sympatyi.

— **Wydział krajowy** posunął na próżniżone przez śmierć ś. p. Henryka Niewiadomskiego miejsce inżyniera okręgowego I klasy, inżyniera okręgowego II klasy Antoniego Baranowicza a inżynierem okręgowym II klasy mianował dotychczasowego zastępcę inżyniera Ignacego Kurniewicza.

— **Zarząd kolei Karola Ludwika** zaprowadził ku wygodzie podróżnych krzesła fotelowe na kółkach, przeznaczone do przewożenia i przenoszenia chorych tak do wagonu jak i z wagonu. Krzesła te a raczej wózki, bardzo praktycznie i wygodnie urządzone, mogą być każdej chwili przemienione w lektyki, w których i bardzo nawet osłabionych podróżnych bez wszelkich trudności przenosić można. Krzesła takie znajdują się na stacyach we Lwowie i Podwołoczyskach — zgłosić się po nie trzeba do ekspedytu pakunkowego. Zamówienia z drogi na te krzesła stosować należy telegraficznie do

naczelników w pomienionych stacyach. Za używanie tych wózków, na których przewozi się także podróżnych na żądanie do restauracyi i sal dworcowych, nie opłaca się żadnej należności kolejowej — należy się tylko małe wynagrodzenie posługaczom, którzy te wózki obsługują.

— **O zjeździe lekarzy i przyrodników** polskich, który odbędzie się w dniach 21—25 lipca w Krakowie otrzymujemy od komitetu następujące szczegóły: Przygotowania wydziału gospodarczego postąpiły w ostatnich czasach bardzo znacznie, a ilość zapowiadanych prac naukowych z dziedziny tak nauk przyrodniczych, jak lekarskich dochodzi do poważnej cyfry 60, i spodziewać się należy, że liczba ta jeszcze znacznie się powiększy, bo codziennie nadchodzą zgłoszenia się z pracami, które podczas zjazdu mają być odczytane. Zgłoszenia dalsze przyjmuje wydział gospodarczy do 15 b. m., poczem wykaz odczytów i szczegółowy program zjazdu zostaną razem ogłoszone, z tego też powodu prace później zgłoszone warunkowo tylko uwzględnione będą. Podobnie i na wystawę przyrodniczo-lekarską, która równocześnie ze zjazdem się odbędzie, nadesłać należy zgłoszenia najdalej do 20 b. m. na ręce rzewodniczącego komitetu wystawowego dr. Adryana Baranieckiego (Muzeum techniczno-przemysłowe). Tylko takie przedmioty będą przyjęte na wystawę, które nadejdą do Krakowa przed 10 lipca. W zjeździe brać mogą udział lekarze i przyrodnicy (jako członkowie), którzy wniosą wkładkę 5 zł. na ręce podskarbię dr. Daniela Wierzbickiego w Krakowie (w obserwatorium astronomicznem), lub dr. Klinka w Warszawie (Chmielna 11). Wnoszący wkładkę otrzyma kartę legitymacyjną, nadającą mu prawo do brania udziału we wszystkich czynnościach zjazdu i do korzystania z ulg w cenie jazdy kolejną, o ile to staraniem wydziału gospodarczego uzyskać się da. Rodziny członków zjazdu uczestniczący mogą w posiedzeniach publicznych i w wycieczkach wspólnych, które wydział gospodarczy podczas zjazdu urządzi; korzystać też mogą ze zniżonej ceny jazdy kolejną, za nabyciem odpowiedniej karty legitymacyjnej po cenie 2 zł. od osoby. Odbędzie się mają dwie wycieczki, jedna do Wieliczki, druga w okolice Krakowa. Podczas zjazdu wychodzić będzie *Dziennik Zjazdu* pod redakcyą dr. Kaz. Grabowskiego, do którego też po bliższe informacje udawać się należy. Wydział gospodarczy wydaje nadto jako pamiątkę dla członków zjazdu książkę pod tytułem: *Zbiory oraz zakłady lekarskie i przyrodnicze miasta Krakowa*. Redakcyą zajmuje się prof. dr. Rostafiński. Zaproszenia na zjazd rozesłano pocztą i za pośrednictwem czasopism lekarskich, wszyscy zaś przyrodnicy, lekarze i miłośnicy nauk przyrodzonych, którzy z jakiegobądź powodu, zaproszenia nie otrzymali, zechcą niniejszą wiadomość uważać za zaproszenie.

— **Pielgrzymka do Rzymu**. Ks. Stanisław Stojakowski, mając od komitetu polecenie staranie o ułatwienie spraw kolejowych, uprasza ze względu na krótki już czas do dnia zjazdu o jak najrychlejsze zgłaszanie się i nadsyłanie pieniędzy na koszt podróży, które wedle dawniejszego ogłoszenia wynoszą: trzecią klasą 54 zł., drugą 80 zł., pierwszą 108 zł. z Krakowa do Rzymu i napowrót. Wedle otrzymanego doniesienia z Rzymu, włoskie koleje także objawiły gotowość do ułatwień, a nawet do dania osobnego pociągu, więc i ci, którzy morzem jechać nie mogą, winni rychło powiadomić komitet, czy wspólnie do Nabreziny pojadą i którzy ztamtąd jechać sobie życzą. Na koszt wspólnej podróży do Nabreziny i napowrót składać należy trzecią klasą 26 zł., drugą 40 zł. Szczegółowy program podróży niebawem zostanie ułożony i ogłoszony; przedtem jednak musi komitet wiedzieć pewnie, ile osób udział w tej pielgrzymce weźmie, należy zatem nadesłać najpóźniej do 18 b. m. zgłoszenie i pieniądze na koszt podróży.

— **Próba telefonu** p. Machalskiego odbywała się w tych dniach w Warszawie między salą ratusza a salą resursy kupieckiej, i powiodła się podobnie jak tutejsze próby.

\* **Zapiski policyjne**. Skradziono panu T. Ł. z handlu na placu Halickim 50 łokci sukna żanuckiego, także bundę z kapiszonem, dużą srebrną chochlę i dwie cygarniczki piankowe z bursztynami, a panu J. Sch. z trafiki na ulicy Blacharskiej złoty zegarek cylinder wartości 40 zł. — W nocy na 12 b. m. zbiegła z transportu remont wojskowych w Kulikowie kłacz z nr. 316 na szyi. Widziano ją pod Lwowem.

\* **O strasznym pożarze** w Sienawie odebraliśmy bliższe szczegóły. Pastwą pożogi padło ogółem 176 domów (w tej liczbie 23 chrześcijańskich) a nie jak mylnie donosił telegram 250. Z mieszkańców 1.600 pozostało bez dachu i pożywienia. Ogień powstał, jak się zdaje, skutkiem nieostrożności w domu bogatego kupca Lanfara i przy braku przyborów ratunkowych i woły w pierwszej zaraz chwili oraz przy panującym wicherze szybko ogarnął sąsiednie domy. Obecnie niebezpieczeństwo Sienawy przedstawia tylko las sterczących kominów. Ocalał blachą kryty duży ratusz w pośrodku rynku, kościół, cerkiew, szkoła i dwór. Strata ubezpieczona na 100.000 zł. wynosi przeszło pół miliona zł. Żona jednego z pogorzalców, Feige Si-

me Grünfeld utraciła życie pod gruzami przepalonego muru, który runął na nią. Komitet pomocy dla pogorzalców zawiązał się bezpośrednio po katastrofie przy udziale najwybitniejszych obywateli miejscowych i okolicznych. W przysiółku Kolesnikach, w powiecie Kamioneckim, zgorzał tartak parowy, należący do właściciela dóbr Opłucka, z całym urządzeniem i zapasami materiału drzewnego. Strata wynosi 18 do 20 tysięcy zł. i jest ubezpieczona. Przyczyną tego pożaru była nieostrożność robotników, których pociągnięto do odpowiedzialności.

— **Z życia br. Uchatiusa** podaje *Presse* następujące ciekawe szczegóły: Ojciec zmarłego generała, w młodym wieku służył również w artyleryi, a po wystąpieniu z wojska został drogomistrzem w Theresienfeld. Młody Uchatius jako nowozaciężny artylerzysta odkomenderowany został jako ordynans do laboratorium arsenalskiego w Wiedniu, gdzie okazał się tak pojętym i miedziem wiedzą, że ówczesny dyrektor tegoż laboratorium pozwolił mu słuchać wykładów chemii razem z podoficerami. Już wtedy znakomity późniejszy wynalazca okazywał nadzwyczajne zamiłowanie w naukach przyrodniczych; do końca też życia równie gorliwie jak fizyją i chemią zajmował się także botaniką. Z nazwiskiem Uchatiusa łączy się też cały szereg wynalazków, które wielką rolę odegrały w życiu codziennym, lub są między nami i takie, o których wynalazcy dawno już zapomniano. Zmarły generał mianowicie jest właścicielem wynalazca dzisiejszej lampy naftowej, której pierwszy model sporządził w kilka lat po roku 1830, nazwawszy ją *Hydrotrapyllampe*. Już jako porucznik wynalazł Uchatius pierwsze podpały frykcyjne do dziań i wtedy już także przemysliwał nad udoskonaleniem ruku armatnich. Podczas oblężenia Wenecyi w roku 1849 skonstruował balony do rzucania bomb celem podniesienia dalekości pocisków. Dalszym jego wynalazkiem była stal Uchatiusa, która dlatego tylko nie upowszechniła się w całym świecie, iż jednocześnie Bessemer w Anglii wystąpił z podobnym a nieźrównanym swoim wynalazkiem, z której jednak po dziś dzień jeszcze w niektórych krajach, n. p. w Szwecyi, wyrabiają palasze i noże. Epokę stanowi w umiejętności właśnie rezultat długoletnich badań Uchatiusa, celem oznaczenia ilości węgla w żelazie i stali zawartego. Badania te doprowadziły wynalazcę także do wytworzenia tak wybornego materiału kruszcowego na rury armatnie, jakim się okazał bronz stalowy.

— **Morderstwo**, popełnione w piątek wieczorem na osobie bankiera br. Sothena w dołach tegoż pod Wiedniem, nie jest jeszcze dostatecznie wyjaśnione, jakkolwiek zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż zemsta powodowała ręką mordercy, leśniczego Hüttlera, który nadto, jak stwierdzono, w chwili popełnienia zbrodni był mocno pijany. Hüttler, ojciec kilkorga dzieci, od dziesięciu lat pozostawał w służbie u zamordowanego, którego jednak nie zadawniał, tak, że baron Sothen kilkakrotnie już wypowiadał mu miejsce, zarzucając mu opieszałość i niedbalstwo. Wypowiedzenia szły zawsze w niepamięć, dopiero podobno w ostatnich czasach postanowił baron stanowczo pozbyć się tego oficyalisty. Hüttler wracając wieczór z gospody, w której raczył się winem, ujrzał swego służbodawcę na folwarku i natychmiast zdjąwszy strzelbę z ramion puścił się ku niemu. Sothen przeznawając niebezpieczeństwo schronił się do budynku folwarcznego, a zabójca strzelił za nim pierwszy raz przez drzwi szklanne, poczem wszedł do izby i powtórnie dał ognia do rannego już pierwszym strzałem w plecy. W kwadrans później br. Sothen nie żył, a Hüttler pobiegł prosto z miejsca zbrodni do najbliższego posterunku żandarmskiego i sam się oskarżył o morderstwo, oświadczaając: „Melduję pokornie, zastrzeliłem barona Sothena”. Zamordowany liczył lat 59 i pozostawił wdowę. — Według późniejszych doniesień, zamordowany był prawdziwym tyranem dla swoich sług i za liche wynagrodzenie wymagał od nich wyteżającej pracy. Baron Sothen, który pozostawił majątek kilkamilionowy, rozpoczął swoją karierę jako ubogi trafikant i kolektant loteryjny. On pierwszy wpadł na pomysł sprzedawania „promes” na losy i ten to pomysł przyniósł mu ową znaczną fortunę, a to w krótkim stosunkowo czasie. Wielki kantor jego wekslarski przed kilku laty zakupił Unionbank, a br. Sothen usunął się był już zupełnie od interesów. Tytuł barona otrzymał od jednego z mniejszych państw niemieckich.

— **Wielki kometa**, którego obserwowano już raz w czasie od 22 września 1807 do 27 marca 1808 niespodzianie a nawet wbrew oczekiwaniu astronomów, pojawił się dnia 1 b. m. w nocy i odkryty został przez astronoma Goulda w Buenos Ayres W środkowej Europie na razie gość ten niebieski nie jest jeszcze widzialny, pojawi się jednak i na naszym niebie za miesiąc, a wtedy można go będzie widzieć gołym okiem.

— **Zmowa robotników**. W Gracu 200 robotników fabryki obuwia Pollaka zaprzestało roboty domagając się podwyższenia płacy.



## Bankiet na cześć dr. Franciszka Smolki.

Wczorajszy bankiet na cześć prezydenta Izby deputowanych Rady państwa dr. Franciszka Smolki wypadł świetnie i zgromadził stu kilkunastu gości, reprezentantów wszystkich warstw i zawodów obywatelskich naszej stolicy. W gronie uczestników widzieliśmy JE. pana Namiestnika hr. Alfreda Potockiego, JW. pana Marszałka dr. Mikołaja Zybkiewicza, JE. pana prezydenta barona Schencka, JE. hr. Włodzimierza Russockiego, p. prezydenta miasta dr. Gnońskiego, dostojników rządowych i autonomicznych, członków szlachty, posłów do Rady państwa i Sejmu krajowego, profesorów wszechszkolnych, obywateli miejskich, prawników, literatów i artystów. Cześćgodny prezydent Izby poselskiej Rady państwa zasiadł na miejscu honorowym, mając po prawej ręce JE. pana Namiestnika, po lewej pana Marszałka krajowego.

Pierwszy toast wniósł pan prezydent miasta a podnosząc tyle znakomite i długoletnie zasługi dr. Smolki, wychylił kielich na jego zdrowie wśród serdecznej aklamacji wszystkich biesiadników. Pan prezydent dr. Franciszek Smolka odpowiedział w dłuższym przemówieniu na ten toast. Dziękując z wrodzoną sobie skromnością za pochlebne słowa pana prezydenta miasta, wyraził najpierw wdzięczność swoją za życzliwość kolegów parlamentarnych z rozmaitych stronnic, których zaufanie powołało go na tak zaszczytne ale i trudne stanowisko, tem trudniejsze i bardziej odpowiedzialne, im dalsza była chwila, w której objął przewodnictwo nad obradami parlamentu monarchii. Mowca oddaje wdzięczny hołd i taktowi i życzliwej pomocy, jakiej doznał w spełnianiu swego urzędu nie tylko u własnego ale i u przeciwnego stronnictwa i zaznaczając za przyjemnością, że już obecnie usmierzyl się antagonizm polityczny i zlagodniała walka stronnictwa, wyraził nadzieję, że wkrótce do reszty ułożą się tak wzburzone do niedawna fale i że niebawem przekona się mniejszość Izby deputowanych, że stronnictwo, z którego on wyszedł i które dziś jest większością, równą cześć otacza konstytucję, z równą żarliwością stoi na straży jej zdobyczy, że równie drogiemi są dla niej postęp i wolność, i że tylko równe prawo dla wszystkich jest jej hasłem politycznym. Przechodząc do delegacji galicyjskiej, mowca staje w jej obronie przeciw nieprzychylniej krytyce, jakiej tylekroć doznawała w samym kraju a szczególnie w dziennikarstwie. Charakteryzując wielką trudność stanowiska, jakie zajmuje delegacja w Izbie, oddając cześć jej poświęceniu, czujności i niezłomnej wierności wobec przyjętych obowiązków, mowca w dowcipny sposób, który pobudził do wesołej aklamacji zgromadzonych, podnosi fakt, że z tej delegacji, która tyle razy nazwano niedołężną, wyszło dwóch doradców korony, którzy zaszczytne zajęli stanowisko w gabinecie, że wyszło z niej tylu mowców pierwszorzędnych i prawdziwie świetnych, że delegacja, tak ostro i bezwzględnie sądzona niekiedy przez organa prasy krajowej, zajęła stanowisko tak silne, tak polityczne i rozumne, że u przeciwników nawet znalazła pełne uznanie swego taktu i roztropności. Gorącemi słowy podnosi mowca zasługi przewodniczącego Koła polskiego, dr. Kazimierza Grocholskiego i poświęca rzewne wspomnienie zmarłemu członkowi galicyjskiej delegacji. Mowca radby całe to uznanie zaszczytnie, jakiego odbiera dziś dowody, odnieść w całości do Koła polskiego, któremu należy się wdzięczność i cześć kraju, radby jemu poświęcić swój toast, a nie czyni tego jedynie dlatego, że sam jest jego członkiem. Natomiast z serdeczną wdzięcznością wnosi toast na cześć stolicy, która tylekroć zaszczycała go swoim zaufaniem.

Z kolei zabrał głos członek Wydziału krajowego hr. Władysław Baden: Niegdyś wśród innych czasów i stosunków, nieślimy hołd zasługom orężnym, oddawali cześć tym, co z bronią w dłoni walczyli i ginęli w obronie swej ziemi. Dziś walka przeniosła się na inne pole, z pobojuwisk przeniosła się na widownię pracy obywatelskiej i parlamentarnej — a ci, którzy dzielnie i zwycięsko w walce tej bronią kraju i odpierają zamachy na jego prawa i interesa, godni są równie chwały, równej wdzięczności i równego uznania od społeczeństwa swego. Takimi niestrudzonymi i czujnymi bojownikami o dobro i prawa kraju są posłowie nasi w Izbie deputowanych. Odparli oni niejedno niebezpieczeństwo, wywalczyli niejedną zdobycz — a najnowsze dzieje parlamentarne dają tego piękne dowody. Delegaci odwrócili od ziemi naszej, tej głównej i drogiej rejonu naszego bytu i naszego rozwoju, niebezpieczeństwo zwiększonych ciężarów, które jej zagrażało, sprowadzili niestrudzoną swą zapobiegliwość podatek gruntowy do miary lżejszej i sprawiedliwszej. Ażaby owocem tej ziemi, jej boguctwu przyrodzonemu stworzyć nowe źródła

odbytu, zapewnić większą łatwość ruchu i obrotu, wywalczyli tak cenną zdobycz, jaką jest nowa arteria kolejowa, uzupełniająca kożystnie sieć komunikacyjną kraju, przynosząc nam w darze nową drogę żelazną, wprawdzie dotąd dopiero w jedną izbę uchwaloną, ale której powstanie już nie ulega wątpliwości. Mowca kończy swoje ciepłe i piękne przemówienie toastem na cześć delegacji galicyjskiej.

Za toast ten podziękował deputowany do Rady Państwa profesor dr. Rittner. W bystrym i jasnym swem przemówieniu dr. Rittner podniósł, że głównym warunkiem wpływu delegacji galicyjskiej jest solidarność z krajem, głównym i jedynym źródłem jej siły poparcie kraju, głównym sterem prawdziwa opinia kraju, głównym celem spełnienie woli kraju, ideałem dobro kraju. Ta żywa, wzajemna, wewnętrzna relacja kraju z swymi deputowanymi jest nieodzownym warunkiem powodzenia na arenie walki i prac politycznych i parlamentarnych. Za organ woli i opinii kraju uważa mowca sejm krajowy i z tego wychodząc stanowiska zaznacza, że jeśli między sejmem a delegacją w Radzie Państwa obecnie nie zachodzi już łączność formalna, zewnętrzna, to za to tem silniej i tem ściślej łączą je ognia wewnętrzne i moralne, ognia solidarności zupełnej wobec tego, co jest wolą kraju i co ma na celu dobro kraju. Na pomyslność kraju, na jego dobro, na osiągnięcie wszystkich celów szlachetnych, do którego dąży, wznosi mowca swój toast, przyjęty bucznymi oklaskami przez uczestników biesiady.

P. Zygmunt Sawczyński zestawia dwie daty z zawodu obywatelskiego p. prezydenta Smolki, które zarazem są dwoma wymownymi i pamiętnymi datami w dziejach kraju i monarchii: 1848 i 1881. Już w roku 1848 dr. Franciszek Smolka przewodnicząc obradom parlamentu, zajmując stanowisko wielce wybitne a wydatnie się w dodatkowym kierunku, dał chlubny dowód, że społeczeństwo, które takiego wydało męża, nie „wyszło z anarchii”. Dziś, kiedy wysokie zasługi dr. Smolki tak serdecznie i jednomyślnie doznają hołdu, mowca radby, żeby nie zapomniano i o tych, którzy w owym pamiętnym roku byli jego towarzyszami parlamentarnymi. W gronie, które zgromadził bankiet dzisiejszy, widzi mowca oprócz dr. Smolki trzech jeszcze deputowanych z owego czasu: hr. Alfreda Potockiego, hr. Leszka Borkowskiego i p. Waleryana Podlewskiego, i na ich cześć i zdrowie wznosi toast.

Hr. Golejewski zakończył szereg oficjalnych, że tak powiemy, toastów, krótkim i dowcipem przemówieniem na temat „kochajmy się!” Przemawiali następnie jeszcze pp. hr. Stanisław Dzieduszycki i p. Tadeusz Romanowicz, pierwszy wznosząc toast na cześć hr. Golejewskiego, drugi w sprawie kopca Unii Lubelskiej, którego tak gorliwym i niestrudżonym opiekunem jest cześćgodny prezydent dr. Smolka. P. Romanowicz wniósł wybór komitetu, któryby zajął się sprawą dalszej pracy nad wzniesieniem kopca. Komitet taki wybrano. Składka na kopiec przyniosła 354 zł.

Po skończonej uciecie zgromadzenie rozwiązało się w mniejsze grona i rozpoczęła się ożywiona pogadanka przy czarnej kawie. Dopiero po godzinie 7 zaczęły się opróżniać sala kasyńska mieszczańskiego i przyleciały do niej pokoje. Podczas bankietu przygrywała kapela towarzystwa *Harmonii*.

## GOSPODARSTWO I HANDEL

**Wykaz listów zastawnych galic.**  
Towarzystwa kredytowego ziemskiego wylowianych na dniu 10 czerwca 1881: 4% yeb przy 77em losowaniu w sumie 153.955 zł.; 5% yeb przy 25em losowaniu w sumie 97.400 zł.; 5% yeb 37-letnich przy 15em losowaniu w sumie 171.700 zł.

Listy zastawne 4%.

Ser. I. 532, 558					
Ser. II. 500, 803, 919.					
Ser. III. 512, 3531, 4683, 7550, 7599					
7727, 11002, 11038, 11228, 11414, 11470					
11750, 11955, 12141, 12163, 12200, 12221					
12255, 12351, 12420, 12441, 12708, 13295					
13333, 13558, 13719, 13767, 14244, 14264					
14365, 14568, 14588, 14662, 14695, 14753					
15122, 15134, 15278, 15432, 15769, 15885					
16734, 16873, 17056, 17115, 17122, 17169					
17356, 17635, 17648, 17721, 17731, 17745					
17771, 18144, 18251, 18302, 18582, 18659					
18834, 18905, 18976, 19078, 19175, 19492					
19527, 19548, 19553, 19578, 19582, 19602					
19796, 19819, 19879, 19881, 20107, 20108					
20130, 20135, 20140, 20187, 20282, 20393					
20418, 20455					
Ser. IV. 1214, 1362, 3061, 4516, 4526					
4626, 4734, 4864, 5058, 5069, 5091, 5442, 5455					
5524, 5559, 5566, 5647, 5772, 5871, 6012, 6167					
6278, 6366, 6398, 6475, 6502, 6509, 6562, 6814					
7169, 7279, 7485, 7632, 7774, 8140, 8146, 8184					
8278, 8353, 8377.					

Ser. V. 1775, 2077, 2829, 2875, 4662					
5431, 5575, 5653, 5934, 6051, 6654, 6911, 8991					
10457, 11167, 11361, 12313, 12347, 12375					
12396, 12474, 12507, 12625, 12649, 12670					
12673, 12685, 12686, 12706, 12783, 12835					
12877, 12904, 12908, 12932, 12944, 12960					
12970, 13031, 13039, 13196, 13216, 13270					
13298, 13323, 13367, 13380, 13449, 13469					
13632, 13700, 13736, 13771, 13849, 14023					
14054, 14138, 14215, 14250, 14283, 14308					
14445, 14462, 14564, 14667, 14694, 14746					
15047, 15146, 15451, 15778, 16110, 16175					
16206, 16497, 16550, 16592, 16626, 16782					
16815, 16839, 16843, 16851, 17154, 17164					
17192, 17251, 17341, 17369, 17675, 17766					
17895, 17902, 18014, 18241, 18265, 18304					
18466, 18587, 18679, 18854, 18958, 19103					
19532, 19656, 19799, 19801, 19833, 19945					
20060, 20107, 20298, 20383, 20569, 20760					
20766, 20972, 21031, 21287, 21661, 21784					
21838, 21912, 22094, 22110, 22219, 22396					
22701, 22721, 23182, 23268, 23480, 23817					
23841, 23845.					(Dok. nast.)

## OSTATNIA POGZTA

Dowiadujemy się, że szkoła weterynaryi we Lwowie otwarta zostanie w październiku b. r. Wydział krajowy wypowiada już czynszownikom realności na ten cel przeznaczonej, zajmowane dotąd mieszkania i odda budynek rządowi tak wezwnie, aby wszelkie adaptacje potrzebne były w porę ukończone.

Najwięcej dzisiaj, z rozpoczęciem tak zwanego martwego sezonu, mają jeszcze w dziennikach wiedeńskich popyt pogłoski o zachwianem rzekomo stanowisku hr. Taaffe'go. Bywają też najzawzięciej nicowane, kolportowane i komentowane. *Bohemia* stwierdzając tę okoliczność dodaje, że tego rodzaju pogłoski straciły już nawet kredyt w tych kołach, które najbardziej pragną ich zrealizowania. I tak oświadcza *Neue fr. Presse*, że nie należy niepotrzebnie oddawać się złudzeniom i radzi przyjmować wszelkie pogłoski i doniesienia względem gabinetu hr. Taaffe'go z pewnym sceptycyzmem. Ohwilowo żadnych nie ma na to danych, aby będący u steru gabinet chwiał się lub zbacał pod naciskiem zewnętrznych okoliczności od swojego pierwotnego kierunku. Natomiast niektóre dzienniki opierając się na informacjach *Budapester Corresp.* utrzymują, że prezes gabinetu pracuje nad tem, aby d'yechezasowy tył szorstki stosunek między rządem a stronnictwem wierno-konstytucyjnym przekształcić w nieco przyjaźniejszy. Różne oznaki mają zdaniem peszteńskiego organu uprawniać do przypuszczenia, że hr. Taaffe ogłada się obecnie pilniej niżli kiedykolwiek za drogami i środkami które zdołałyby zlagodzić poniekąd opozycję wierno-konstytucyjnych. Rola pośrednicząca w tej mierze ma być przekazana stronnictwu wierno-konstytucyjnemu Izby panów, do pozyskania którego w kilku ważnych kwestiach będzie dążyło szersze ministerstwo. *Presse* przywiązuje pewną wagę do powyższego doniesienia, a to jak dodaje z tego przeważnie powodu, że czynności hr. Taaffe'go były już niejednokrotnie trafnie w Budapeszte komentowane.

Depesze pragskie dość dokładne podawały nam szczegóły o serdecznym pełnem zapału przyjęciu Naj. Pary Cesarzewiczowskiej w stolicy czeskiej. Obie narodowości, czeska i niemiecka, rywalizowały z sobą w całym tego słowa znaczeniu w manifestowaniu uczuć lojalności i przywiązania dla Domu cesarskiego, a mimo tego szlachetnego współzawodnictwa, nie wniósł się do trzydniowych pragskich uroczystości ani jeden fałszywy akord, owszem całość nosiła na sobie cechę poważnego, zgołnego i ożywionego wspólną ideą nastroju.

Do najwspanialszych momentów uroczystości należało bez wątpienia, o czem w depeszech nie było obszerniejszej wzmianki, galowe przedstawienie w nowym narodowym teatrze czeskim. Imponujący swymi rozmiarami i okazały pod względem architektonicznym gmach teatralny sprawiał swem wnętrzem oświeczeniem efekt zadziwiający. W bogato przystrójonym przedsiönku oczekiwał Najłost. gości namiestnik baron Weber, marszałek krajowy ks. Karol Auersberg, dyrektor politycy, intendant dr. Skarda, dyrektor teatru Mayer i członkowie komitetu budowlanego. Najd. Cesarzewicz przybył o godzinie 7 w towarzystwie marszałka dworu hr. Bombellesa i jednego z adiutantów przybożnych i został przez tłumy zgromadzonej ludności głośnie mi powitany okrzykami. Skoro Najd. Cesarzewicz jawnie się w loży cesarskiej, powstała zebrała w sali publiczność, złożona przeważnie z kwiatu arystokracji czeskiej, reprezentantów władz cywilnych i wojskowych tu-

dzień z notablów Pragi, orkiestra zaintonowała hymn ludowy, podniosła się zasłona a chóór śpiewaków i śpiewaczek zgromadzony na scenie odśpiewał naprzód po czesku hymn ludowy a następnie hymn brabanccki. Po każdej strofie podnosiła się z audytorium burza oklasków a zapał doszedł do szczytu, gdy w czasie ostatniej strofy pieśni brabancckiej poczęły wśród obłoków zarysowywać się coraz wyraźniej biała Najd. Pary Cesarzewiczowskiej, okolone gąniazami wieńczącymi białe te różami i wawrzynem. Przed grupą tą wznosiła się Bohemia, dźwigając koronę i tarczę z herbami krajowemi. Najd. Cesarzewicz, widocznie wzruszony wychylił się z loży i skłonił się kilkakrotnie zgromadzonej publiczności. Następnie rozpoczęło się przedstawienie opery Smetany p. t. „Libusa”. W toku reprezentacji zaprosił Najd. Cesarzewicz do swej loży kompozytora opery i budowlanego gmachu narodowego, prof. Zitka, przyczem wyraził im swoje uznanie. O godz. 9tej opuścił Następca Tronu teatr i udał się czarując oświeconymi ulicami pośród pełnych zapału okrzyków do zamku.

Wykonanie postanowień ustawy o obronie krajowej w południowej Dalmaacyi jest wedle informacji dzienników wiedeńskich na najlepszej drodze. I tak donoszą z Kotaru, że dnia 8 b. m. odbyło się tam zebranie wszystkich burmistrzów i delegatów 16 gmin bokezkich. W zasadzie oświadczyli jednomyślnie zgromadzeni, że poddadzą się przepisom ustawy i uchwalili wysłać do Naj. Pana podanie, w którym zamierzają prosić o nadanie im pewnych ulg. Do Kotaru przybył jeden z poruczników obrony krajowej, a niebawem mają rozpocząć się ćwiczenia wojskowe. Główną zasługę rozwiązania kwestyi obrony krajowej, w Boche di Catarro, pod której hasłem wybuchło w październiku r. 1869 krwawe powstanie, przypisują powszechnie nader taktowemu i roztropnemu postępowaniu władz rządowych a głównie staroście kotarskiemu Budislawiejewiczowi.

Z Belgradu telegrafują do *Pol. Cor.* że uwierzytelniony przy dworze książęcym poseł turecki, Chahil bey wręczył, rządowi serbskiemu protest W. Porty, w którym zawiera się zastrzeżenie przeciw zawarciu z strony Serbii z grupą Bontoux konwencji kolejowej, podnosząc w protestie tym głównie to, że konwencja sprzeciwia się traktatowi zawartemu w r. 1872 między Portą a Austro-Węgrami.

W Częstochowie, jak donosi *Gazeta Warszawska*, zaszły wypadki mogące spowodować ważne następstwa, zwłaszcza w obec licznie zgromadzonych w tej porze pielgrzymów z różnych stron kraju. W pierwszym dniu Zielonych Świątek, dobrze po północy, w pobliżu kościoła rozległ się huk, który zbudził mieszkańców. Poszukiwania w tej chwili zarządzone nie zdołały wykryć przyczyny wypadku; wkrótce jednak wybuch się powtórzył koło dworca kolei. Na drugi dzień widziano jakiegoś człowieka, chcącego rzucić jakiś przedmiot przez okno do kościoła; gdy jednak ujrzał, że jest śledzony, cisnął ów przedmiot na dach probostwa, z którego stoczył się na ziemię. Zona miejscowego organizy podniosła rękę dławianą napętnioną jakąś szarą masą; gdy zaś zaniosła ową rękę do kuchni i położyła na piecu. W jednej chwili nastąpił tak straszny wybuch, że piec rozprószył się w kawałki, a wszystkie szyby z brzękiem z okien wypadły. Z powyższego okazuje się, że był to dymnami używany niekiedy do polowania ryb. Osłowieka, który rzucał ów pocisk, poznano na dworcu kolei w chwili, gdy chciał odjechać. Jest to jakiś Prusak; osadzono go waresze i śledztwo prowadzi się energicznie. Co najgorsza, z powodu ostatniego wypadku, ktoś rzucił wieść między ludzi, iż żydzi chcą kościoł wyśadzić w powietrze. Wzburzenie więc umysłów jest wielkie; żydzi obawiają się wychodzić na ulicę. Jest jednak nadzieja, a nawet pewność, że energiczny wpływ duchowieństwa i inteligencji odwróci złą, a przystem trzeba liczyć na poczyty instykt naszego ludu, który nie tak prędko zdoła obalamować nieemi burzyciele spokoju publicznego.

Administrator dycezyi lubelskiej ks. Szymon Koziejowski, wydał do wiernych swojej dycezyi odezwę z powodu prześladowania żydów w Rosyi. W odezwie tej zwierzchnik dycezyi powiada, że zwraca się do ludności ze słowami ostrzeżenia i upomnienia nie dlatego, żeby ją podejrzawał o złe względem żydów zamiary, ale ze względu na złe myślenia podlegające. „Starajcie się o to — mówi książdz administrator w swojej odezwie — zwłaszcza w miastach ludniejszych, wszędzie zresztą, gdziekolwiek spotkacie się ze starozakonnymi, abyście się jak najuczciwiej względem nich zachowywali. Wszakże oni żyją spokojnie kilkaset lat na naszej ziemi — nigdy dotąd nie mogli się uznać na nas; niechże i nadal pozosta-



nie między wami a nimi, choć różniącymi się w wierze, ten stosunek przyjazny, jaki wspólne doświadczenie i losy wyrobiły."

Z pod Kowna korespondent *Gazety Warszawskiej* donosi, że tak w samym Kownie jak i w innych mniejszych miasteczkach, a mianowicie: Kiejdanach, Janowie i Rossieniach były w tych dniach poróżnienia listy i porozlepiane plakaty grożące żydom. „Styl, ortografia i cały sens tych plakatów pisanych dowodzi wielkiej nędzy umysłowej prowokatorów ruchu. Zrozumieliśmy z tej całej elukubracji, iż żądają od żydów, aby się dobrowolnie wynieśli z całej Żmudzi, w przeciwnym razie będą siłą wypędzeni. Z góry można być pewnym, że całą tą awanturą nie kierują miejscowi mieszkańcy. Lud żmudzki jest wielce religijny i uczciwy, więc nie rzuci się na żydów. Sprawa to przybyszów z głębi cesarstwa — tych samych, którzy kierowali zaburzeniami w Kijowie, Odessie i innych miejscowościach."

Doniesienia z Petersburga i dziś także pozwalają przypuszczać, że urządowanie hr. Ignatiewa na stanowisku ministra spraw wewnętrznych będzie krótko trwało. Telegram *N. fr. Presse* otrzymany drogą uboczną, mówi o prawdopodobieństwie ustąpienia hr. Ignatiewa w podobny sposób, jak pisał o tem przed kilku dniami dziennik *Nürnberg. Corresp.*

Telegramy z Petersburga donoszą, że ukazała się tam nowa proklamacja nihilistowska z podpisem: „Spokojni obywatele". Treść jej nie przedstawia politycznego interesu.

W południowych guberniach krążą między włościanami proklamacje nihilistowskie, w których powiedziano, że szlachta trzyma cara więźniem w Gatchynie, ponieważ chce podarować ziemię ludowi nieposiadającemu własności.

Telegram petersburski *Kuryera Warszawskiego* podaje, że według wiadomości urzędowych dług państwa rosyjskiego zwiększył się w roku ubiegłym o 279 milionów rubli.

Komisja ministerialna dla spraw włościańskich, którą powołał hr. Ignatiew celem wysłuchania jej doradczego głosu w sprawie obniżenia wykupu, składać się będzie z trzech ministrów i dwunastu reprezentantów ziemstw. *Agence Russe* donosząc o tem dodaje, że skład ten dowodzi, iż rząd nie stara się zapewnić sobie w tej komisji większości, co zresztą byłoby dla rządu zupełnie zbędnem, ponieważ komisja nie będzie miała żadnej władzy decydującej.

Nieodznaczenie bawiącego w Petersburgu generała Skobeleva żadnym dowodem łaski monarszej wyjaśnia petersburski korespondent *Timesa* w ten sposób, że Skobelew na zapytanie cara, co sądzi o zmianach w rządzie, miał się wyrazić z żołnierską szczerością, że nie jest stosownem zmieniać oficerów w przeddzień bitwy.

Do *Neue fr. Presse* donoszą z Petersburga: „Prześladowanie żydów w Rosyi, jak się zdaje, ustało, codzień jednak ujawniają się fakta samowolnego postępowania władz administracyjnych. W Odessie oddział kozaków pod dowództwem kapitana rozpuścił nahażkami orszak żydów towarzyszący pogrzebowi. W Smole, w gubernii kijowskiej, po uśmierzeniu nieporządków, podezas których zabito 13 a raniono 20 osób, odbyły się na wielką skalę egzekucje administracyjne. Chłostano publicznie bez poprzedniego śledztwa, mężczyzn i kobiety, chrześcijan i żydów, nawet dzieci otrzymywały po 200 do 300 rózg." Doniesienie powyższe ze Smiley podają także dzienniki rosyjskie i warszawskie.

Cesarz Wilhelm wyjechał onegdaj do Ems, odwiedzwszy przedtem chorego ks. Bismarcka i udzieliwszy posłuchania ministrowi wyznań i oświecenia Puttkamerowi. Wedle dzienników berlińskich na posłuchaniu tem została ostatecznie załatwiona sprawa wystąpienie p. Puttkamera z ministerstwa wyznań i oświecenia, którego ster ma objąć marszałek parlamentu Gossler, gdy tymczasem p. Puttkamer otrzyma nominację na ministra spraw wewnętrznych.

Ks. Bismarck ma się podobno gorzej. Książę niesłuchanie jest zirytowany porażką, jaką poniósł rząd w parlamentaryjnym odrzuceniu ustawy żądającej przyzwolenia 84.000 marek na dyety i koszty członków rady ekonomicznej. Książę miał oświadczyć, że na przekór zwoła tę radę i znajdzie środki na zaspokojenie jej potrzeb. Na to odzywają się dzienniki opozycyjne, że w razie, gdyby książę zwołał radę ekonomiczną i płacił jej dyety z funduszu dyspozycyjnego wtedy parlament zmniejszy w przyszłej sesji ten fundusz lub skreśli go zupełnie.

Na sobotnim posiedzeniu parlamentu toczyły się dalej obrady nad ustawą o zabezpieczeniu robotników. Wszystkie paragrafy aż do 56 uchwalono wedle redakcji komisji. Onegdaj miało się odbyć tak-

że wieczorne posiedzenie a to celem ukończenia obrad nad ustawą o zabezpieczeniu i wzięcia następnie pod dyskusję traktatów handlowych z Austrią Węgrami i Szwecją.

List berliński w ostatnim numerze *Gazety* dał dokładny pogląd na załatwienie co dopiero w parlamencie sprawę cechów. Przy obradach nad tą kwestją poruszoną została także ze strony polskich deputowanych sprawa tworzenia polskich cechów rzemieślniczych obok istniejących już niemieckich, oraz używania języka polskiego w tych cechach. Wynik obrad był pomyślnym dla mieszkańców polskich Wks. Poznańskich i Prus, na zapytanie bowiem posła L. Czarlińskiego oświadczył komisarz rządowy Böttcher, że ani przepisy o cechach i nadzorze państwowym nad nimi, ani nawet pruska ustawa o języku urzędowym nie stawiają istnieniu polskich cechów żadnej przeszkody i nie dają nikomu prawa przeszkadzania rzemieślnikom polskim włączeniu się w cechy osobne, w których używać mogą swobodnie swego ojczystego języka.

Termin zamknięcia parlamentu jest ponownie na porządku dziennym prasy i większość dzienników życzy sobie jak najwcześniejszego zamknięcia tak dłużej już a tak mało produkcyjnej kadencji. *National. Ztg.* pisze w tym względzie: „Dowiadujemy się, że z nateżeniem wszystkich sił pracują właściwe sfery nad tem, aby już w sobotę dnia 18 b. m. mógł być zamkniętym parlament. Pod pełne obrady nie przyjdą już: prawo pijaństwa, wnioski posłów Buhla i Bolewa o fałszowaniu wina oraz różne sprawozdania komisji petycyjnej". *Kreuz Ztg.* potwierdza wiadomość powyższą o tyle, że wszystkie frakcje parlamentu życzą sobie wczesnego zamknięcia parlamentu. Dodaje jednakże, iż zależy to będzie od rządu, a mianowicie czy nie zechce trwać w zamiarze załatwienia jeszcze pewnych projektów.

Holenderski minister skarbu Vissering podał się do demisji. Wydział finansów objął tymczasowo minister spraw zagranicznych Van Lynden.

Porażka doznana przez Gambettę w senacie sprawiła w Berlinie wielkie wrażenie. Przewidują tam, że Francja przeżywać będzie obecnie ciężkie walki wewnętrzne, z których jednak Gambetta wyjdzie w końcu zwycięsko. Wyątek ten uważamy jest w Berlinie za nową rekonję pokój dla Europy, gdyż Francja zajęta wewnętrzną rozterką, nie będzie mogła myśleć o żadnej akcji na zewnątrz.

Większość, która w senacie oświadczyła się przeciw wyborom zbiorowym, składała się ze 105 członków prawicy i 43 członków lewicy, mniejszość zaś ze 107 członków lewicy i 7 senatorów należących do prawicy. Z pozostałych członków senatu prezes Leon Say i czterej ministrowie nie brali udziału w głosowaniu, zaś 27 było nieobecnych. Na mocy konstytucji przez ciąg trzech miesięcy rząd tylko miałby prawo wnieść ponownie ustawę o wyborach zbiorowych do Izby deputowanych, gdy jednak rząd w tej sprawie zajął pozycję neutralną i nie brał udziału ani w dyskusji ani w głosowaniu, więc naturalnie tego nie uczyni i nowe wybory będą musiały się odbyć według dotychczas obowiązującego systemu.

W d. 10 b. m. odbyło się zgromadzenie czterech grup lewicy, na którym Bardoux wniósł, ażeby prosić prezydenta o rozpisanie wyborów do nowej Izby na d. 17 lipca, Unia republikańska i skrajna lewica popierały ten wniosek, lewica właściwa i lewy środek żądały odroczenia, ponieważ nie rozbiierały jeszcze kwestji terminu wyborów. Rząd, jak już doniesiono, zgadza się z propozycją Bardoux i gotów jest rozpiścić wybory na drugą połowę lipca.

Jeden z gorliwych stronników Gambetty, Artur Ranc, umieszcza w dzienniku *Voltaire* gwałtowny artykuł przeciw prezydentowi Grevy, przypisując mu ostatecznie winę odrzucenia ustawy o wyborach zbiorowych. Według tego artykułu Grevy obawia się reformatorskiej Izby, któraby go zmusiła do oddania prezydentury gabinetu w niedogodne dla niego ręce. Ranc jednak zapewnia, że nowa Izba będzie żądała reform i przełamie opór Grevygo.

W tych dniach powróciła do Paryża ostatnia seria amnestjonowanych komunistów. Zwykłych demonstracji, jakimi wracających witła ludność paryska na dworcu kolei Montparnasse, tym razem wcale nie było.

Z Bukaresztu donoszą do *Dent. Ztg.*, że rezultatem dyskusji w Izbie rumuńskiej nad kwestją dunajską będzie zapewne przesilenie gabinetowe, albo też rozwiązanie Izby.

Według doniesień z Konstantynopola do *Polit. Corr.* Derwiz basza zawiadomił Portę, że bez szczególnych trudności osadził Diakow 8 batalionami wojska, oraz że wszystkie plany ligi albańskiej zaajdują się w jego ręku, tak, że powstanie albańskie można uważać za stłumione. Sulejman aga, przywódca ligi albańskiej w Djakowie, uszedł.

Wbrew doniesieniom, że proces Midhata-baszy zostanie zapewne zaniechany, Korespondent *Standarda* zapewnia, że skoro tylko nadejdzie protokół przesłuchania Mehmeda-Rużdi-baszy, internowanego w Smyrnie, rozpocznie się zaraz proces publiczny. Były *Szeik-ul-islam* Hairullah-effendi ma być przesłuchiwanym w Mekce, ale szeryf Mekki, któremu polecono go wybaadać doradza podobno Porcie, aby tego współoskarżonego sprowadzono do Konstantynopola.

Do *Pol. Corr.* donoszą z Konstantynopola, że proces skończy się prawdopodobnie wysłaniem Midhata i innych oskarżonych ministrów do odległych prowincji. Midhat-basza otrzyma zapewne urząd gubernatora w jednej z bardziej oddalonych części państwa.

Rząd grecki postanowił rozwiązać izbę i rozpiścić nowe wybory z powołaniem do nich także prowincji, które obecnie zostaną do Grecji przyłączone.

Jutro ma nastąpić wymiana ratyfikacji konwencji grecko-tureckiej, opóźniona jedynie z powodu przypadkowego opóźnienia się ratyfikacji angielskiej. Układ bezpośredni grecko-turecki zapewne także jutro będzie podpisany. Do komisji międzynarodowej mającej czuwać nad oddaniem odstępionych prowincji, Porta zamianowała sześciu delegatów, z których pierwszym jest Osman-basza.

## TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

**Petersburg, 12 czerwca.** Na zasadzie ukazu z dnia 21 maja r. b. w przedmiocie wypracowania planu zniesienia opłacanego przez włościan wykupu rząd podaje do wiadomości, że obrady rozpoczną się w d. 14 b. m. *Prawit. Wiest.* ogłasza, że do obrad zostaną powołani specyalni znawcy tej sprawy w liczbie 12 z pomiędzy przedstawicieli ziemstw, zarządów miejskich, szlachty i właścicieli ziemskich.

*Agence Russe* potwierdza wiadomość o zamianowaniu przez mocarstwa delegatów wojskowych do czuwania nad oddaniem Grecji odstąpionego terytorium. Pierwszym delegatem rosyjskim mianowany został pułkownik Filipow.

Dwór carski przenosi się do Peterhofu w d. 16 b. m.

Ks. Górczakow miał wczoraj posłuchanie u cara.

**Paryż, 12 czerwca.** W kołach parlamentarnych wyrażają życzenie, ażeby budżet na rok 1882 został załatwiony przed odroczeniem Izby.

**Londyn, 12 czerwca.** Według doniesień z Adenu wyprawa włoska złożona z podoficera, czterech żołnierzy i dziesięciu marynarzy, która z Assab udała się w głąb Abissynji, została wymordowana. Bliższe szczegóły niewiadome.

**Bukareszt, 12 czerwca.** W skutek nalegań i życzeń większości parlamentarnej były minister Joan Bratiano cofnął swoją rezygnację z godności senatora i pozostaje nadal na czele stronnictwa liberalnego.

**Wiedeń, 13 czerwca. W. Allg. Ztg.** zaprzecza swojej własnej wiadomości, o obsadzeniu stacyi kolei żelaznej z Saloniki do Mitrowicy przez władze austriackie.

**Wiedeń, 13 czerwca. (Tel. pr.)**

Do *Presse* donoszą z Tunisu, że Mustafa-ben-Ismael, pierwszy minister tunetański, wyjeżdża do Paryża i zapewne pojutrze tam przybędzie.

Rezydent francuski Roustan przyjmując generałów tunetańskich, miał przemowę, w której zapewnił o przyjaźni Francji dla Tunisu.

**Peszt, 13 czerwca. (Tel. pryw.)** *Pester Lloyd* powtarzając wiadomość podaną przez *Narodni Listy* o korzystnej dla lewicy zmianie sytuacji dodaje następującą uwagę: „Nie jest nam wiadomą jakie są obecnie stosunki między rządem austriackim i węgierskim, możemy jednak zapewnić, że rząd węgierski nie myśli bynajmniej używać niewłaściwego wpływu na stosunki austriackie i że hr. Andrassy również nie miesza się do polityki, a zwłaszcza do austriackiej."

**Sofia, 13 czerwca. (Telegr. pryw.)** Zapewniają, że rząd zamierza aresztować Zankowa za list do konsula rosyjskiego Chitrowa.

Zarządzeniem zostało wydalenie z Bułgaryi niektórych osób, a w ich liczbie korespondenta *Głosu*.

Urzednicy bułgarscy zaczynają podawać się do demisji z własnej inicjatywy.

Sądy wojenne zarządziły śledztwo przeciw kilku dziennikom.

**Ateny, 13 czerwca. (Tel. pryw.)** Generał Sutz dowodzić będzie armią okupacyjną.

Liga grecka rozwiązała się.

**Liwerpool, 13 czerwca.** Wczoraj usiłowano uwolnić sprawców usiłowanego wysadzenia w powietrze ratusza. Około 300 ludzi wyruszyło ku więzieniu, widząc jednak poczynione przygotowania do obrony gmachu, demonstranci rozprószyli się.

## Telegrafowany kurs wiedeński.

**Wiedeń, 11 czerwca 1881, godzina 2 m. 35.** Losy kredytowe 178.25, Węg. akcje kredyt. 348.—, Akcje anglo-aust. 145.—, Akcje banku Union 137.25, Akcje kolei Karola Ludwika 312.50, Akcje kolei północnej 240.50, Akcje kolei południowej 121.75, Akcje kolei Althold. 171.—, Akcje kolei Elzbiety 204.50, Akcje kolei Lwowsko-Czerwiowieckiej 176.—, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 163.—, Wiedeńskie losy 129.50 Akcje kolei Rudolfa —.—, Akcje kolei Albrechta —.—, Węgierskie obligacje państwa w złocie 96.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 100.75 Losy regulacji Cissy 112.80, Losy tureckie 27.50 Węgierska renta 117.20, Akcje banku związkowego 135.—, Akcje banku obrotowego —.—, Akcje kolei węgiersko-galicyjskiej —.—, Akcje kolei państwowej —.—, Rubel papierowy 1.18 1/4, Węgierskie losy 122.—, Mark. niemiecki —.—, Usposobienie silne

**Wiedeń, 11 czerwca 1881, godzina 4 min. 50.** Akcje kredytowe —.—, Anglo-Austriackie —.—, Unionsbank —.—, Kolei Karola Ludwika —.—, Południowa —.—, Renta papierowa —.—, Galicyjskie listy zastawne —.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —.—, Galicyjski bank rustykalny —.—, Losy z r. 1860 —.—, Napoleondor —.—, Rubel papierowy —.—, Usposobienie —.—

**Wiedeń, 13 czerwca 1881, godzina 10 min. 40.** Akcje kredytowe 349.—, Anglo-Austr. 146.80 Akcje banku Union 138.50, Kolei Karola Lud. 314.70, Połudn. 123.75, Renta papierowa —.—, Galicyjskie listy zastawne —.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —.—, Galicyjski bank rustykalny —.—, Losy z roku 1860 —.—, Napoleondor 9.30.—, Rubel papierowy —.—, Usposobienie bardzo silne.







(4180 2—3) **Edykt.**  
L. 6189. C. k. sąd krajowy w Krakowie wzywa każdego, kto był w posiadaniu zagubionego losu pożyczki premiej miasta Krakowa Nr. 6245 nominalną wartość 20 zł. w. a. mającego z największą wygraną 30000 złr. w. a. a najmniejszą wygraną 30 zł., aby o tem w terminie jednego roku, sześciu tygodni i trzech dni od dnia płatności tegoż losu tut. c. k. sąd krajowy zawiadomił, gdyż po upływie tego terminu los powyższy za nieistniejący uznany będzie.

Kraków 11 marca 1881.

(4198 2—3) **Edykt.**

L. 6074. Samborski c. k. sąd obwodowy wzywa wiadomości z życia i miejsca pobytu Pawła barona Türke, że w sprawie egzekucyjnej niemieckiego banku hipotecznego w Sachsen-Meningen, przeciw Annie baronowej Türke a względnie przeciw masie kredalnej także i Pawłowi baronowi Türke, o zapłacenie sum 2644.65 tal. prus. 395.35 tal. prus. i 174.325.50 tal. prus. z przynal. celem doreczenia Pawłowi baronowi Türke uchwały tutejszej d. 1. 4840 tudzież dalszych uchwał w tej sprawie zapadających na prośbę popierającego egzekucję banku ustanowił kuratorem Dr. Witza a tegoż zastępcę Dr. Wołosiańskiego adwokatów w Samborze zamieszkałych, z których pierwszemu informację potrzebną do zastępowania udzielić lub o miejscu pobytu donieść powinien pan baron Türke sądowi, inaczej skutki zaniedbania tego sam sobie przypisze.

Sambor 11 maja 1881.

(4157 2—3) **Edykt.**

L. 8528. C. k. sąd powiatowy podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 575 złr. w. a. z pn. od Leona Kocota Izraelowi Frischerowi należące się odbędzie się w dniach 7 lipca, 22 sierpnia i 19 września 1881 każdym razem o godzinie 10 z rana w gmachu sądowym publiczna licytacja a) p. l. w. a. z pn. o Czyżowie położonej wyk. hip. 43 objętej; b) 1/4 części posiadłości tamże położonej wyk. hip. 8 objętej; c) 1/4 części posiadłości tamże położonej wyk. hip. 56 objętej, dłużnika Leona Kocota własnych.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 472 złr.  
Wadyum wynosi 48 zł.

Na pierwszych dwóch terminach poniżej ceny kupna posiadłości wymienione nie będą sprzedane.

Resztę warunków licytacyjnych oraz wyciągi hipoteczne i akt oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Chrzanów dnia 30 listopada 1880.

(4207 2—3) **Edykt.**

L. 2297. C. k. sąd powiatowy w Starajsoł podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Lasi Sternheim przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Ksaweremu Madejewskiemu o 2500 zł. w. a. z pn. przedsięwzięcie w sądzie w dniu 7 lipca 1881 i w dniu 10 sierpnia 1881 za lub wyżej ceny szacunkowej publicznie sprzedaż gruntów w lesie Buczuw (ad Starasól) położonych i to o godzinie 10 przed południem, a gdyby na tych terminach nikt ceny wywołania nie ofiarował, wówczas w celu ułożenia ułatwiających warunków sprzedaży odbędzie się trzeci termin dnia 24 sierpnia 1881 o godzinie 10 przed południem, na który się wszystkich wierzycieli zastawniczych wzywa z tem, że niejawiący się za przystępujących do wniosków większości wierzyciele uważani będą.

Cena wywołania wynosi 85 zł.  
Wadyum 10 pr.

Resztę warunków służy w tutejszym sądzie do przegladu.

Równocześnie uwiadamia się z miejsca pobytu niewiadomego Ksaweremu Madejewskiemu, że c. k. sąd obwodowy w Samborze uchwałą z dnia 3 maja 1881 l. 5154 ustanowił kuratorem p. Dra Pawlińskiego z substytucją p. Dra Budzynowskiego adwokatów w Samborze, wzywając Ksaweremu Madejewskiego by ustanowionemu kuratorowi środków obrony dostarczył, lub innego zastępcę c. k. sądowi obwodowemu w Samborze przedstawił.

C. k. sąd powiatowy.  
Starasól 23 maja 1881.

(4313 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 5497. W c. k. sądzie powiatowym w Stryju odbędzie się w terminie dnia 7 lipca 1881, o godzinie 10 rano publiczna sprzedaż realności pod l. k. 98 w B. ygidynie położonej wedle Tom. XVII pag 279 i 280 Jana Müllera własnej na rzecz Frydryka Christiana pto 729 zł, 47 et w. a. za jakkolwiek bądź cenę.

Cena wywołania 2173 zł.

Zakład 5 pr.  
Bliższe warunki leżą w tutejszej registraturze do przejżenia.

Stryj dnia 28 kwietnia 1881.

(4295 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 6428. C. k. sąd powiatowy ogłasza, że 5 lipca, 5 sierpnia, i 6 września 1881, zawsze o godzinie 10tej rano odbędzie się publiczna sprzedaż realności niehipotecznego l. k. 20 rep. 125 w Czahrowie Wasyla i

Naści Lubinieć własnej, na rzecz Mikołaja Leginowicza pto 266 zł.

Cena wywołania 645 zł.

Wadyum 64 zł. 50 et.

Resztę warunków, akt opisanie i szacunku można w sądzie przejrzeć.

Bursztyn 18 stycznia 1881.

(4195 2—3) **Edykt.**

L. 2597. C. k. sąd obwodowy w Nowym Sączu zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomego Mikołaja Ambrożego 2ga im. Kołodziejskiego, że wniesiony przeciw niemu pozew Leona, Jerzego i Anieli Berskich, tudzież Rypsyny Berskiej, o przyznanie prawa własności Wojtostwa czyli Adwokacyi Tyłmanowa, o zainhabulowanie ich za właścicieli rzeczzonego Wojtostwa i przyznanie im kapitału indemnizacyjnego orzeczeniem c. k. Dyrekcji funduszu indemnizacyjnego z dnia 7 lipca 1858 za zniesione powinności poddańcze Wojtostwa czyli Adwokacyi Tyłmanowa wyrachowanego z prz. do postępowania pisemnego zadekretowany i ustanowionemu równocześnie kuratorowi adwokatowi Drowi Bersonowi doreczony został.

Sąd wzywa przeto niewiadomego z miejsca pobytu pozwanego, względnie jego spadkobierców ażeby ustanowionemu kuratorowi środki obrony wezas dostarczyli, lub innego pełnomocnika sądowi wskazali skodliwie bowiem następstwa z zaniedbania tego dla nich wyniknąć mogące sobie samym przypisać będą musieli.

C. k. sąd obwodowy.

Nowy Sącz 14 maja 1881.

(4305 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 1623. Złoczowski c. k. Sąd obwodowy w sprawie Izraela Rotha. Leiby Schächtera, Berischa Schapiry i Jankla Halperna przeciw Franciszkowi i Z. fii Palmirze z książką Ozet wertyńskich hr. Starzeńskim w przedmiocie osiągnięcia sumy 8304 zł. M. K. z pn. z hipoteki sumy 33000 rubli dawniej dla Zofii Palmiry hr. Starzeńskiej na dobrach Sassowie z p. l. intabulowanej; celem doreczenia decyzyi Lwowskiego c. k. wyższego Sądu krajowego z dnia 15 lutego 1881 l. 2889 którą po wypłacie w kwocie 7545 zł. 65 et. w. a. uskutecznionej, na całkowite zaspokojenie owej sumy 8304 M. K. z pn. z gotówki uzyskanej za kupony od galic. listów zastawnych w kwocie 3000 zł. M. K. przez Teodora Halimki jako wadyum złożonych, kwota 1318 zł. 57 et. w. a. Władysławie z Bętkowskich Daniszewskiej z depozytu sądowego do wypłaty assignowaną została; — niemniej tak dla przeprowadzenia w przedmiocie rozdziału tego wadyum, rozprawy ekstrykcyjnej w Złoczowskim c. k. sądzie obwodowym na dzień 4 lipca 1881 godz. 10 przed południem naznaczonej, z wierzycielami hipotecznymi owej zlicytowanej sumy 33000 rubli jak też ogłoszeń i do zastępstwa dalszego w tej sprawie, ustanowił:

a) dla ze życia i z miejsca pobytu nieznanego Franciszka hr. Starzeńskiego, niemniej dla nieobjętej masy spadkowej Zofii Palmiry z książką Ozet wertyńskich hr. Starzeńskiej i także ze życia imienia i miejsca pobytu nieznanego spadkobierców, kuratora w osobie Złoczowskiego adwokata Abdona Mijakowskiego ze zastępstwem Złoczowskiego adwokata Dr. Brauna

b) dla wierzycieli hipotecznych owej sumy 33000 rubli i tychże podanych prawonabywców, mianowicie:

1. dla ze życia i miejsca pobytu nieznanego: Izraela Rotha; Mojżesza Rotha; spadkobierców Berischa Schapiry a to: Schanci Pfeffer zameż. Schapira, Mendli Schapiry, Schlojmy Schapiry, Sruła Schapiry, Reizi Schapiry, Magule Schapiry, spadkobierców Jankla Halperna a to: G-tla Halperna, Dawida Halperna, Seliga Halperna, Racheli Halperna zameż. Schapira, Rifki Halpern zameż. Sparer, Sossie Halpern zameż. Katz, Sary Halpern i Laji Halpern; dalej Samuela Goldsterna; Leji Goldstern; Abrahama Goldsterna; Abrahama Flieg; spadkobierców Ozyasza Freundlicha a to: Estery Freundlich zameż. Keller; Chaima Ozyasza Freundlicha, Wolfa Freundlicha, Mendla Freundlicha, Markosa Freundlicha, Abrahama Leiby Freundlicha; wreszcie Józefa Rittnera, kuratora w osobie Złoczowskiego adwokata Dr. Ludwika Haynego.

2) dla ze życia i miejsca pobytu nieznanego spadkobierców Mendla Goldsterna a to: Sary Goldstern zameż. Flieg, Chaji Itte Goldstern zameż. Landes, Abrahama Goldstern Izaaka Goldstern, Scheindli Goldstern, Jakóba Goldstern i Liebie Goldstern, kuratora w osobie Złoczowskiego adwokata Maryna Warteresiewicza; wreszcie.

3) dla ze życia i miejsca pobytu nieznanego Arona Felhändlera; Wolfa Fliega; Adama hr. Ożarowskiego, Kisslinga Leisera kuratora w osobie Złoczowskiego adwokata Dawida Billeta; oraz uwiadamiając o tej kurateli ustanowionej osoby wyżej wymienione edyktem niniejszym, wzywa je, by kuratorem uzdanym udzieliły informacji swoich, lub też przez własnych tu w sądzie wykazać się mających pełnomocników, sprawę tę sami podnieśli, gdyż w razie przeciwnym na ich koszt i niebezpieczeństwo takowa z kuratorami nadanymi przeprowadzoną i wykończoną zostanie. Złoczów 28 maja 1881.

(4086 2—3) **Ogłoszenie.**

L. 2382. C. k. sąd powiatowy w Delatynie wiadomo czyni, że na dniu 19 lipca 1881 o godzinie 10tej przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna sprzedaż egzekucyjna realności pod l. 2381/168 w Mikuliczynie położonej ciała hipotecznego niestanowiącej Jury Hryciuka własnej celem wydobycia sumy 515 złr. a. w. z pn. od Jury Hryciuka na rzecz Mojżesza Schattnera.

Cena wywoławca 1390 zł aw., poręczne 139 zł. aw.

Przy terminie tym realność ta i niżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Resztę warunków przejrzeć można w tutejszo-sądowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Delatyn dnia 26 maja 1881.

(4202 2—3) **Edykt.**

L. 3469. C. k. sąd pow. delegowany miejski podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia pretensyi gal. zakładu kredytowego w Krakowie w kwocie 400 zł. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie dnia 15 lipca, 15 sierpnia i 16 września 1881, każdym razem o 10 rano sprzedaż przez publiczną licytację realności l. 73 w Krzyżu położonej, Józefa Rosoła własnej.

Cena wywołania 900 zł.

Wadyum 90 zł. w. a.

Resztę warunków przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Tarnów dnia 27 kwietnia 1881.

(4217 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 4146. C. k. sąd powiatowy w Staremiście ogłasza, że w celu wydobycia należnej pretensyi w kwocie 98 zł. w. a. z procentem po 12 pre. od dnia 19 lutego 1872 bieżącym, tudzież 3 pre. prowizją zwłoki od rat w należnym czasie nieuiszczonych oraz przyznanych już kosztów sądowych i egzekucyjnych w kwocie 7 zł. 48 et., 4 zł. 62 et. a. w. jako też kosztów tego podania, które się w ilości 4 zł. 47 et. a. w. przynaj., w dniach 15 lipca, 18 sierpnia i 23 września 1881 o godzinie 11 przed południem odbędzie się przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 4188 w Wołoszynie położonej, pozwanym Michała i Iwana Winceneyk własnej, ciała hipotecznego niestanowiącej, protokołem de pres. 9 maja 1871 l. 1422 zastawniczo opisanej.

Warunki licytacyjne w tutejszej registraturze przejrzeć można.

C. k. sąd powiatowy

Staremiasto 19 sierpnia 1878.

(4205 2—3) **Edykt.**

L. 10777. C. k. sąd powiatowy ogłasza, że w dniu 31 lipca 1881 o godzinie 10 przed południem odbędzie się przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności wykazem hipotecznym gminy Jodłowa l. 39 objętej, Jędrzeja Kicy własnej, w wartości szacunkowej 550 zł. za jakąkolwiek ceną na zaspokojenie pretensyi gal. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w sumie 294 złr.

Wadyum wynosi 55 złr.

Resztę warunków przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Bochnia dnia 13 listopada 1880.

(4189 2—3) **Edykt.**

L. 3322. Sąd powiatowy Kęki ogłasza, iż w sprawie Daniela Taskiera przeciw Hermanowi Betterowi pt. 64 zł. 70 et. w. a. z pn. dla Hermana Bettera jako niewiadomego z miejsca pobytu, kuratorem n. Kazimierza Gojskiego zastępcę notaryusza w Kętach ustanowiono.

Kęty 30 maja 1881.

(4283 2—3) **Edykt.**

L. 15335 W sprawie egzekucyjnej Maryanny Baltusowej przeciw Karolowi Hernerowi o 71 złr 40 et. z pn. odbędzie się przymusowa sprzedaż połowy gospodarstwa pod Nr. 127 w Cietkowicach położonego, ciała hipotecznego niestanowiącego, egzekuta własnej w trzech terminach tj. 11 lipca, 8 sierpnia i 5 września 1881 każdym razem o godzinie 10 rano w budynku sądowym.

Cena wywołania 400 złr.

Wadyum 40 zł.

Warunki licytacyjne i protokoły zastawniczego opisanie i oszacowania przejrzeć można w registraturze sądowej.

C. k. sąd powiatowy.

Chrzanów dnia 22 lutego 1881

(4204 2—3) **Edykt.**

L. 10996. C. k. Sąd powiatowy ogłasza ainsz-am, że na zaspokojenie należności Leopolda Altmana w kwocie 48 zł. 69 et. z pn. przedsięwzięcie publiczną przymusową sprzedaż 1/2 części realności w Bochni pod l. 65 położonej, wykazem hipotecznym gminy miasta Bochni l. 65 objętej Maryi Kowalickiej własnej w dniach 18 lipca i 22 sierpnia 1881 zawsze o godzinie 10 przed południem.

Cena szacunkowa wynosi 56 zł. 50 et., poniżej której powyższa część realności przy powyższych terminach sprzedaną nie zostanie; wadyum wynosi 10 zł.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież protokół oszacowania i wyciąg hipoteczny można przejrzeć w tutejszo sądowej Registraturze.

Bochnia dnia 30 kwietnia 1881

(4126 2—3) **Edykt.**

L. 2179. C. k. Sąd powiatowy w Letajsku zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomych Ludwika i Maryannę Nahrów, iż przeciw nim w dniu 9 listopada 1880 l. 10046 wydanym został nakaz zapłacenia Zakładowi kredytowemu włościańskiemu we Lwowie w dniach 14—12 rat po 15 zł. z procentem 10 pre. od dnia zapadłości każdej raty aż do dnia zapłaty tudzież resztującego kapitału 90 zł. 12 et. z procentem 10 pre. od dnia 17 czerwca 1880 aż do rzeczywistej zapłaty ciążącym, oraz że dla tych nieobecnych ustanowiono kuratorem od actum p. Antoniego Lukszańdla.

Poleca się przeto Ludwikowi i Maryannie Nehrom, aby ustanowionemu kuratorowi informację udzielił, lub też innego za siebie obrali i o tem sądowi donieśli, gdyż inaczej skutki z zaniedbania wynikające sami sobie przypiszą.

Z C. k. Sądu powiatowego.

Letajsk dnia 23 kwietnia 1881.

(4150 2—3) **Edykt.**

L. 10305. C. k. sąd krajowy w Krakowie zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomego Antoniego Małasińskiego, że pod dniem 24 kwietnia b. r. l. 10305. Leonora Offenowa przeciw niemu i innym skargę o unamianie likwidalność sumy 2000 zł. w. a. wniosła, która do wniesienia pisemnej obrony w dniach 70 zadekretowaną została.

C. k. sąd krajowy poleca zarazem Antoniemu Małasińskiemu, ażeby w powyższym terminie albo sam obronę wniósł, lub p. trzebną informację ustanowionemu dla niego kuratorowi adwokatowi Pieniążkowi udzielił, lub innego zastępcę sobie obrał i sądowi oznajmił, inaczej z skutki z zaniedbania wyniknąć mogące sam sobie przypisać będzie musiał.

Kraków 29 kwietnia 1881.

(4097 2—3) **Edykt.**

L. 2807. Iwan Petryna ze Strzyleza uznany został marnotrawcą, kuratorem tegoż jest Fedko Petryna.

Z c. k. sądu powiatowego.

Horodenska dnia 12 maja 1881.

(4319 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 24418. W celu rekonstrukcyi opaski kamiennej na Dniestrze pod Maryampolem odbędzie się w c. k. Starostwie w Stanisławowie dnia 30 czerwca b. r. publiczna licytacja za pomocą pisemnych ofert.

Cena fiskalna wynosi 1652 zł. 69 1/2 et.

Dotyczące warunki budowy można przegladnąć w rzeczonym Starostwie, do którego także oferty ułożone według przepisów i zaopatrzone w 5 pr. wadyum w oznaczonym terminie najdalej do godziny 12 w południe wniesione być mają.

Oferty spóźnione lub nieułożone według przepisu nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 2 czerwca 1881.

(4321 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 14393. W celu zabezpieczenia dostawy nowych dębowych słupów kilometrowych i przerobienia i przestawienia starych miłowych słupów kamiennych w r. 1881 dla gościńca podatrzańskiego w nowo-sądeckim okręgu budownictwem odbędzie się w dniu 21 czerwca 1881 o godzinie 12 w południe w c. k. Starostwie w Nowym Sączu licytacja za pomocą pisemnych ofert.

Cena fiskalna wynosi 797 zł. 96 et.

Plan, kosztorys sumaryczny, wykaz cen jednostkowych, jak niemniej ogólne i szczegółowe warunki przedsiębiorstwa tego dotyczące przejrzane być mogą w wymienionym Starostwie, gdzie także oferty zaopatrzone marką stempową na 50 et. i w wadyum wynoszące 5 pr. od sumy fiskalnej, z wyrażeniem cen nietylko cyframi ale także i literami przed oznaczonym terminem, a w dniu licytacji najpóźniej do godziny 12 w południe wnoszone być mają.

Oferty nieułożone według przepisów i niepodane w terminie nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 28 maja 1881.

(4316 2—3) **Edykt.**

L. 1208. Na dniach 17 czerwca, 8 lipca i 12 sierpnia 1881 każdym razem o 10 godzinie przed południem odbędzie się w zabudowaniu sądowym egzekucyjna publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. k. 67 subr. 16 w Charnach ad Krechów położonej, ciała tabularnego niestanowiącego do dłużnika Jana Czepila należącego na rzecz c. k. uprz. gal. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie o zapłacenie szesnastu rat po 12 zł. w. a. i reszty kapitału w kwocie 112 złr. 71 et. w. a. z pn.

Cena szacunkowa 1000 złr.

Wadyum 100 złr.

Resztę warunków przejrzeć można w tus. registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

W Żółkwi dnia 20 lutego 1881.

(4245 2—3) **Edykt.**

L. 23780. C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że Florian Lunda ze Lwowa uznany został za obłąkanego i ojca jego Jędrzeja Lu de kuratorem ustanowiono.

Z c. k. sądu krajowego.

Lwów dnia 28 maja 1881.



(4266 3—3) **E d y k t.**

L. 19056. C. k. sąd krajowy jako handlowy i wekslowy we Lwowie podaje do publicznej wiadomości, że na prośbę Etli John w sprawie jej przeciw Izakowi Stachelowi o zapłacenie kosztów sądowych w kwocie 15 zł. 44 ct. w. a. z pn., w celu wydobycia tychże rozpisana publiczna przymusowa sprzedaż w drodze publicznej przetargu wierzycielności 310 zł. w. a. na rzecz dłużnika Izaka Stachla w stanie biernym części realności pod l. 422 2/4 we Lwowie położonej, do Chaji Berstein należącej, wedle Dom. 97 pag. 165 n. 69 i 80 on. zaintabulowanej, w sali rozpraw ustnych c. k. sądu krajowego w dwóch terminach t. j. dnia 15 lipca i dnia 26 sierpnia 1881 każdym razem o godzinie 10tej przed południem się odbędzie.

Cena wywołania wynosi 310 zł. w. a. wadyum zaś przez licytantów przed rozpoczęciem licytacji złożyć się mające 31 złr. wal. austr.

Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg tabularny przejrzyć można w tus. registraturze, lub przy terminie.

O czem obydwie strony, tudzież wierzycieli wiadomych do rąk własnych, wszystkich zaś tych wierzycieli, którzyby po d. 29 marca 1881 dla swoich praw lub wierzycielności prawo zastawu na sprzedaż się mającej sumie uzyskali, lub tych którymby uchwała niniejsza, lub przyszłe uchwały w tej sprawie zapasę mające z jakiegokolwiek bądź powodu przed terminem lub wcale doręczone być nie mogły, przez kuratora adw. Dra Standa z substytucją adw. Dra Raresa i niniejszym edyktem zawiadamiamy.

Lwów 21 maja 1881.

(4236 3—3) **E d y k t.**

L. 3967. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie otwiera niniejszym, konkurs na wszystkich ruchomy jakoteż wszystkie nieruchomości a w krajach, w których obowiązują ust. konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 Nr. 1 Dz. p. p. położony majątek Markusa dw. im. Ostrowera kupca, w Zaleskach.

Kier. wniosek tego konkursu porucza się panu Maciejowi Kasz- wice sędziemu powiatowemu w Zaleskach jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się pana c. k. notariusza Marcina Mojszowicza w Zaleskach wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów, służących do wykazania ich pretensji, po zynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż lub ustanowienia innego zawiadowcy masy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 14go czerwca 1881 o godz. 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Zaleskach.

Ktokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją, do wspólnej masy rozbirowej, ma takową zgłosić w tym sądzie obwodowym lub w c. k. sądzie powiatowym w Zaleskach wedle przepisu ustawy konkurs. pod rygorem zagrożonych tamże szkodliwych skutków prawnych przed upływem 9 sierpnia 1881, i podać ją na terminie na dzień 6go września 1881 godz. 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Zaleskach wyznaczonym do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa, chociażby nawet o nią spór był wytoczony.

Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swymi pretensjami, przysługują prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcę onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby posiadające ich zaufanie.

Na terminie wyznaczonym do wykazania płynności zgłoszonych wierzycielności ma być usiłowane przeprowadzenie do skutku ugody w myśl §fu 68 ustawy konkursowej. Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczane będą w gazecie Lwowskiej.

(4237 3—3) **E d y k t.**

L. 11.111. C. k. sąd powiatowy podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 175 zł. 78 ct. z pn. galicyjskiemu zakładowi kredytowemu ziemskiemu (Galicische Boden Credit-Anstalt) w Krakowie się należące, odbędzie się w dniach 12 lipca, 9go sierpnia i 6 września 1881, zawsze o godzinie 10 rano w gmachu sądowym publiczna licytacja realności pod l. 25 w Ciekowicach, Łukasza Siusarczyka własnej, ciała hipotecznego niestanowiącej.

Cenę wywołania stanowi kwota 500 zł. Wadyum wynosi 50 zł.

Realność ta dopiero na trzecim terminie poniżej ceny wywołania, jednakowoż nie niżej jak za 350 zł. sprzedaną być może.

Resztę warunków licytacyjnych oraz akt zastawniczego opisanie, można przejrzyć w tutejszej registraturze.

Chrzanów dnia 28 lu.ego 1881

(4214 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 10.638. Sąd powiatowy w Bursztynie ogłasza, że dnia 5 lipca, 5 sierpnia i 6 września 1881, zawsze o 10tej godzinie rano w sądzie odbywać się będzie licytacja realności niehipotecznej w Junaszowie l. k. 13 rep. 79 Michała Puńków na rzecz Berla Pinales pto 15 zł. zpn.; — przy pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową 310

złr. w. a. lub wyżej. a przy trzecim terminie i niżej ceny, oraz za złożeniem wadyum 31 zł.

Blizsze warunki licytacyjne, protokoły opisanie i oszacowania można przejrzyć w sądzie.

Bursztyn 13 marca 1881.

(4234 3—3) **Konkurs.**

L. 8412. Przy sądzie powiatowym w Chrzanowie opróżniona została posada woznego z roczną płacą 250 zł. dodatkiem aktywnym 25 pr., umundurowaniem i prawem postąpienia na wyższą płacę etatową.

Podania o tę lub inną przy sądach kolegialnych lub powiatowych opróżnić się mogącą posadę woznego w myśl rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z 12 lipca 1872 l. 98 dz. pp. ułożone wnoszą, należy w czterech tygodniach od dnia 9 czerwca 1881 do Prezydium sądu krajowego w Krakowie.

Sąd krajowy wyższy

Kraków 27 maja 1881.

(4228 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 7712. C. k. sąd powiatowy w Bursztynie ogłasza, iż na dniu 5 lipca, 5 sierpnia i 6 września 1881 odbędzie się publiczna licytacja realności w Ożerniowie pod l. 50/8 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, masy spadkowej Hrynja Stefana syna własnej, na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego pto 250 zł. z pn.

Cena szacunkowa 500 złr.

Wadyum 50 zł.

Resztę warunków licytacyjnych można przejrzyć w tutejszej registraturze.

Bursztyn 20 lutego 1881.

(4229 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 9226. C. k. sąd powiatowy w Bursztynie ogłasza, że na dniu 5 lipca, 5 sierpnia, i 6 września 1881, każdym razem o 9tej godzinie rano odbędzie się publiczna sprzedaż realności pod l. k. 350 rep. 163 w Bursztynie położonej, ciała tabularnego niestanowiącej Antoniego Megas własnej, na rzecz Dawida Nusin Bauer pto 500 zł.

Cena wywołania 1050 zł.

Wadyum 105 zł.

Resztę warunków można w tutejszym sądzie przejrzyć.

C. k. sąd powiatowy.

Bursztyn 7 lutego 1881.

(3932 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 285. W dniach 24 czerwca, 5 sierpnia, i 9 września 1881. każdym razem o 10 godzinie przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie publiczny przetarg realności dłużników Dmytra i Katarzyny Taffior własnej pod l. k. 257 w Rungurach położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, protokołem z dnia 6 marca 1872 l. 1475 zastawniczo opisanie, na zaspokojenie należności w kwocie 130 11 et. zł. w. a. z pn. na rzecz Dyrekcji c. k. uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie.

Cenę wywołania stanowi przez ocenienie sądowe wydobytą kwota 820 zł. w. a. Zakład wynosi kwotę 82 zł. w. a.

Przy pierwszych dwóch terminach zostanie powyższa realność tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, przy trzecim nawet poniżej takowej najwięcej ofiarującemu sprzedaną.

Dla niewiadomych wierzycieli ustanowiono kuratorem Teofila Jaremeckiego w Pieczynie.

Protokół zastawniczego opisanie i bliższe warunki mogą być w tutejszej registraturze przejrzone.

C. k. sąd powiatowy.

Pieczyniż 30 stycznia 1881.

(4197 3—3) **E d y k t.**

L. 4991. Samborskie c. k. sąd obwodowy ogłasza, że w celu zaspokojenia wierzycielności uprzyw. austr. węg. banku w kwocie resztującej 13941 złr. 62 et. w. a. z pn. prz. dłużestwie przymusowa sprzedaż dóbr Baliche podłożne część I i III masy spadkowej Klementyny z Rudnickich Broniewskiej własnych, w obwodzie Stryjskim położonych, w tabuli krajowej Dom. 30 pag. 295 i Dom. 60 pag. 289 wpisanych w trzech terminach, a to dnia 13 lipca 1881. dnia 24 sierpnia 1881 i dnia 28 września 1881, zawsze o godzinie 10 rano.

Cena wywołania rzeczonych dóbr ustanowia się na 26800 złr. zaś wadyum na 2600 złr. a takowe przyjętem będzie tylko w gotówce, w książeczkach galic. kasy oszczędności, w listach zastawnych gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, lub austr. banku narodowego, albo też w galic. obligacjach indemnizacyjnych wedle ostatniego kursu, który jednak nie może być liczoną nad wartość nominalną rzeczonych papierów.

Przy pierwszych dwóch terminach licytacji dobra wyżej rzeczona, sprzedane będą tylko wyżej lub za cenę szacunkową, zaś w trzecim terminie nie niżej jak za 20000 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych tudzież ekstrakt tabularny przejrzyć lub w odpisie podnieść wolno w registraturze sądu obwodowego.

O tem wiadomą się, chęć kupienia mieć mogący, a tudzież wszystkich wierzycieli, którzyby po dniu 21 marca 1881 do

tabuli weszli tudzież, którymby uchwała licytacyjna, lub późniejsze zapasę mające uchwały nie mogły być doręczone, na ręce kuratora Dr. Budzynowskiego w Samborze. Sambor 11 maja 1881.

(4273 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 4325. W c. k. sądzie powiatowym w Białej odbywać się będzie w dniu 1 lipca, 1 sierpnia 1881 o godzinie 10 przedpołudniem celem zaspokojenia wierzycielności Gustawa Bleieherta w ilości 700 złr. z pn. przymusowa sprzedaż realności Jędrzeja Urbankiego pod l. 306 w Lipniku w powiecie Białkim położonej.

Cenę wywołania stanowi kwota 1194 złr. 17 1/2 et., poniżej której realność ta na powyższych terminach sprzedaną nie będzie. Wadyum wynosi 240 złr.

Resztę warunków licytacji i akt oszacowania można przejrzyć lub odpisać w registraturze sądowej.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli oraz tych którzyby rezolucji pozwalającej licytacji przed pierwszym terminem nie otrzymali, ustanowiony notaryusz tutejszy Dr. Stiasny.

Biała dnia 4 maja 1881.

(4274 3—3) **E d y k t.**

L. 5978. W c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach odbędzie się w dniach 1 lipca 1881, 5 sierpnia i 2 września 1881 każdym razem o godzinie 10 z rana, celem zaspokojenia należności c. k. uprz. gal. zakładu kredyt. włościańskiego we Lwowie pto 150 zł. w. a. publiczna przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 90 w Gładyszowie położonej, a własnością Teodozyi Gałuszkiej i masy spadkowej Jana Gałuszki będącej, z tem dołożeniem, że realność ta na pierwszych dwóch terminach tylko za cenę wywołania lub wyżej takowej, na trzecim terminie zaś i niżej ceny wywołania sprzedaną będzie.

Cenę wywołania stanowi kwota 450 złr. w. a.

Wadyum 45 złr.

Resztę warunków licytacyjnych i protokół zastawniczego opisanie i oszacowania w registraturze tut. sądu przejrzyć można.

C. k. sąd powiatowy

Gorlice dnia 18 maja 1881.

(4275 3—3) **E d y k t.**

L. 5703. W c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach, odbędzie się celem zaspokojenia pretensji Leisora Amsterdama prawnobycy Abrahama Kriegera w kwocie 65 złr. z pn. w dniach 5 lipca, 2 sierpnia i 6 września 1881 każdym razem o godz. 10 rano, publiczna przymusowa sprzedaż realności gruntowej pod l. k. 61 w Sietnicy położonej, dłużnika Jakóba Firliła własnej.

Na pierwszym i drugim terminie takowa tylko za cenę wywołania, którą na kwotę 270 zł. ustanowiono, lub wyżej takowej, na trzecim zaś i niżej ceny wywołania sprzedaną będzie.

Wadyum wynosi 27 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych oraz protokoły zastawniczego opisanie i oszacowania w registraturze tut. sądu przejrzyć można.

C. k. sąd powiatowy

Gorlice 27 maja 1881.

(4287 3—3) **E d y k t.**

L. 7. Wzywa się wierzycieli masy konkursowej Majera Perlmutera ze Zbaraża, ażeby na terminie dnia 21 czerwca 1881 o godzinie 10tej przed południem u podpisanego komisarza konkursowego za przedłożeniem dokumentów, któreby ich pretensje wykazywały się oświadczyć, co do potwierdzenia tymczasowego zarządcy masy, lub co do ustanowienia innego, tudzież aby wybrali wydział wierzycieli.

Zbaraż dnia 6 czerwca 1881.

(4087 3—3) **E d y k t.**

L. 1996. W tutejszej wspólnej kasie sierociniskiej ulokowane są.

1. Dla Maryi Pasternak kwota 30 złr.

20 et.

2. Dla Marcina Pasternaka 32 złr.

91 1/2 et.

3. Dla Anny Sawraś 6 zł. 55 et.

4. Dla Zuzanny, Jana i Piotra Barbirerów 11 złr. 77 et.

5. Dla Julii Bilskiej 28 złr. 41 et.

Osoby te wyszły z pod opieki sądu, miejsce pobytu ich jednak nieznane.

Wzywa się tychże, by celem podjęcia wymienionych kwot do tut. sądu w przeciągu 30 dni się zgłosili, po upływie tego czasu bowiem kwoty te z kasy sierociniskiej do depozytu sądowego przeniesione zostaną.

C. k. sąd powiatowy.

Gródek 20 maja 1881.

(4143 3—3) **E d y k t.**

L. 4134. C. k. Sąd obwodowy Tarnowski podaje niniejszym do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie wierzycielności towarzystwa kredytowego ziemskiego w sumie 4751 zł. 18 et. i 1673 zł. 86 et. z należnościami dodatkowemidozwoloną została sprzedaż egzekucyjna dóbr Bączal górny z przyl. Serwonicz II część do Aleksandra Miazgi należących.

Sprzedaż odbędzie się przez licytację

publiczną w sądzie tutejszym w terminie czwartym dnia 18 lipca 1881 o godzinie 10 przed południem.

Cenę wywołania stanowić będzie wartość 13533 zł. w. a.

Gdyby tej ceny nie ofiarowano, sprzedaż nastąpi poniżej tasowej za jakąkolwiek cenę najwyżej ofiarowaną.

Wadyum przy licytacji złożyć się mające wynosi 1354 zł.

Resztę warunków, wyciąg hipoteczny i akt szacunkowy przejrzyć można w registraturze c. k. sądu obwodowego.

O rozpisaniu tej licytacji otrzymują zawiadomienie obydwie strony, c. k. urząd podatkowy w Jasle, c. k. prokuratura skarbu we Lwowie, wszyscy wierzyciele hipoteczni, a w szczególności ci wierzyciele, którzyby po dniu 2 stycznia 1879 do hipoteki dóbr Bączal górny z przyl. weszli, lub którymby uchwała niniejsza, lub w przyszłości zapasę mogącą z jakiegokolwiek powodu nie została doręczoną, do rąk ustanowionego już kuratora adwokata dr. Malawskiego, tudzież przez edykt, ogłoszenie którego równocześnie zarządza się.

W Tarnowie 5 maja 1881.

(4106 3—3) **E d y k t.**

L. 19623. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie zawiadamia niniejszym Rudolfa Stolnickiego, iż w sprawie Wolfa Webera przeciw Rudolfowi Stolnickiemu pto. 12 zł. z pn. i w sprawie Wolfa Webera przeciw Rudolfowi i Emilii Stolnickim pto. 100 złr. z pn. tus. uchwały z dnia 13 grudnia 1879 l. 56144, z dnia 21 sierpnia 1880 l. 33095, z dnia 2go października 1880 l. 413880 z dnia 27 listopada 1880 l. 47060, z dnia 7 lutego 1881 l. 4680 wydane zostały.

Gdy miejsce pobytu Rudolfa Stolnickiego niewiadome jest, ustanowił sąd dla niego do zastępowania go w tej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratora w osobie adwokata Dr. Siderskiego z substytucją adwokata Dr. Szewdzickiego z którym to kuratorem prawa te wedle obowiązujących ustaw przeprowadzoną będzie i któremu rzeczono uchwały doręcza się.

Wzywamy przeto Rudolfa Stolnickiego ażeby ustanowionemu dlań kuratorowi informację udzielił, lub innego pełnomocnika ustanowił i stosownych środków celem obrony swej wcześniej użył, gdyż inaczej wyniki z zaniedbania dla niego szkodliwe skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Lwów 14 maja 1881.

(4182 3—3) **E d y k t.**

L. 2580. Sąd obwodowy w Nowym Sączu zawiadamia Wolfa Fürsta, że Berl Busch wniósł na dniu 8 maja 1881 l. 2580 przeciw niemu pozew wekslowy o zapłacenie 60 zł. w. a. i na takowy wydał sąd w dniu dzisiejszym nakaz zapłaty, mocą którego pozwany obowiązany jest zaskarżoną kwotę w dniach trzech pod rygorem egzekucji zapłacić.

Ponieważ miejsce pobytu Wolfa Fürsta sądowi nie jest wiadomem, przeto ustanawia się na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratorem p. adw. Dra Zielińskiego z substytucją p. adw. Dra Jarosza.

Wzywa się Wolfa Fürsta, aby w powyższym terminie ustanowionemu kuratorowi wszelkie środki do zarzutów dostarczył, lub innego obrońcę sobie obrał w ogóle wszystkich środków prawnych użył, inaczej wyniki z zaniedbania skutki sam sobie przypisze.

Nowy Sącz 14 maja 1881.

(4242 3—3) **E d y k t.**

L. 1223. W dniach 7 lipca 1881, 11 sierpnia 1881 i 22 września 1881 o godzinie 10 rano rano odbędzie się w tutejszym c. k. sądzie powiatowym przymusowa licytacyjna sprzedaż realności hipotecznej Fedia Bachanka własnej pod Nr. 98 w Letni w powiecie Starostwa Drohobyckiego położonej na zaspokojenie wierzycielności Henryka Hickiewicz w kwocie 169 złr. 50 et.

Cena wywołania 335 zł.

Wadyum 33 zł. 5 et.

Blizsze warunki są do przejrzenia w sądzie.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest Pawło Chamandiak.

Z c. k. sądu powiatowego.

Medenice 13 lutego 1881.

(4160 3—3) **E d y k t.**

L. 1890. W dniach 4 sierpnia, 7 września, 20 października 1881 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie powiatowym przymusowa licytacyjna sprzedaż realności Dmytra Roja pod l. 12 w Lipicach w powiecie starostwa Drohobyckiego położonej na zaspokojenie wierzycielności Mojżesza Scheinigera w kwocie 24 zł. i 39 et.

Cena wywołania 245 zł.

Wadyum 24 zł. 50 et.

Blizsze warunki do przejrzenia w sądzie.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest Jan Krużlewski.

Z c. k. sądu powiatowego.

Medenice dnia 16 marca 1881.



**(4328 1—3) E d y k t.**

L. 7638. C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszym do wiadomości, że otworzył konkurs nad całym ruchomym, jakoteż w krajach, dla których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 ważną jest, położonym nieruchomym majątkiem Mojżesza Rosenblith kupca w Stryju zamieszkałego.

Kierownictwo upadłości tej porucza się Panu Majeranowskiemu a tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się p. Dr. Seweryna Popiela adwokata w Stryju.

Wszyscy ci, którzy do tej masy konkursowej, jako wierzyciele konkursowi pretenzję rościć chcą, mają takowe nawet w razie gdyby o nie spór wytoczony był, w ciągu 60 dni od dnia ogłoszenia tego edyktu w tutejszym sądzie obwodowym albo w sądzie powiat. w Stryju wedle przepisu ustawy konkursowej w celu zapobieżenia zagrożonemu w tejże skutkom prawnym zgłosić się, i na terminie który na dzień 30 sierpnia 1881 w Sądzie powiatowym w Stryju ustanawia się przed komisarzem konkursowym do likwidacji i do oznaczenia pierwszeństwa wniesić. Termin ten wyznacza się zarazem także i do zawarcia ugody. Wierzycielom którzy na ogólnym terminie likwidacyjnym staną i pretensje swe ogłoszą, służą prawo powołać inne osoby w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli.

Do zatwierdzenia przez sąd ustanowionego, albo do zamianowania innego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i członków wydziału wierzycieli wyznacza się termin na dzień 23go czerwca 1881 o godzinie 9tej przedpołudniem wobec komisarza konkursowego.

Zarazem zawiadamia się wierzycieli którzy nie w Samborze lub w Stryju mieszkają, że wedle §. 111 zastępcę w Samborze lub Stryju mieszkającego, celem doręczenia uchwał oznajmić mają, inaczej bowiem na wniosek komisarza konkursowego dla nich kurator na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowionym zostanie.

Dalsze ogłoszenia w ciągu post. konk. umieszczone będą w dodatku urzędowym do Gazety lwowskiej.

Sambor dnia 7 czerwca 1881.

**(4329 1—3) E d y k t.**

L. 5234. Stanisławowski c. k. sąd obwodowy podaje do wiadomości, że na prośbę Dra Aleksandra Pomianowskiego celem zaspokojenia sumy 491 złr. 51 ct. w. a. z przymusową sprzedaż dóbr Kołodziejowa w powiecie Halickim położonych, do masy spadkowej Leona i Marii Baginskiich należących w trzech terminach t. j. dnia 1 sierpnia, dnia 29 sierpnia i dnia 26 września 1881 każdym razem o godzinie 10 przedpołudniem przedsięwzięta zostanie.

Cenę wywołania stanowi wartość tych dóbr w sumie 26561 zł. 15 ct. w. a.

Wadium przed rozpoczęciem licytacji złożyć się mające wynosi 2657 zł. w. a. w gotówce lub w książeczkach gal. kasy oszczędności. Resztę warunków licytacyjnych w tutejszej registraturze przejrzane być mogą. Stanisławów 11 maja 1881.

**(4337 1—3) E d y k t.**

L. 766. C. k. sąd powiatowy w Starejsoli wiadomo czyni, że dnia 22 czerwca, dnia 21 lipca i dnia 25 sierpnia 1881 o godzinie 10 przedpołudniem, odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. 28/30 w Koniowie powiatu Starejsoli, ciała tabularnego niestanowiącej Mikołaja Seneczyszyna własnej, w sprawie zakładu kredytowego właścicielańskiego o 265 zł.

Cena wywołania wynosi 500 zł.

Wadium 50 złr. w. a.

Przy pierwszych dwóch terminach realność tylko za lub wyżej ceny wywołania, przy trzecim także niżej takowej będzie sprzedana.

Resztę warunków wolno w tutejszym sądzie przejrzeć.

Starasól 25 kwietnia 1881.

**(4339 1—3) E d y k t.**

L. 22442. C. k. sąd krajowy lwowski wiadomo czyni, iż w sprawie Dyrekcji galic. banku kredytowego we Lwowie przeciw Czesławowi i Antoninie Łobazewskim pto 6268 złr., 50 zł. z pn. dozwołną została uchwała równocześnie powzięta przymusowa sprzedaż folwarku Zawada z dóbr Glińsko wydziałowego, która się odbędzie w tutejszym sądzie w biurze l. 12 w 3 terminach, a to w dniach 7 lipca, 10 sierpnia i na dn. 7 września 1881 każdym razem o godzinie 10 rano.

Resztę warunków i wyciąg tabularny można przejrzeć w ts. registraturze.

Lwów dnia 28 maja 1881.

**(4282 1—3) E d y k t.**

L. 7220. Wskutek prośby Stanisława Kosseckiego z 15 maja 1881 l. 7220 wzywa się każdego, ktokolwiek by:

1) Kwit c. k. urzędu podatkowego w Przemyślu z dnia 11 listopada 1874 art. dz. 225 1874 na kwotę 2300 zł. w. a. jako kaucję przez Józefa Kwaka i Stanisława

Kosseckiego z powodu budowy mostu Nr. 6 pod Chyrowem złożoną opiewającą.

2) Kwit c. k. urzędu podatkowego w Przemyślu z 27 września 1876 art. dz. 212/76 na kwotę 111 zł. 21 ct. jako kaucję przez Franciszka Gamskiego, Stanisława Kosseckiego i Józefa Kwaka, z powodu budowy mostu Nr. 6 pod Chyrowem złożoną opiewającą.

3) Kwit c. k. urzędu podatkowego w Przemyślu z 20 grudnia 1876 art. dz. 323/876 na kwotę 131 złr. 79 ct. jako kaucją przez Franciszka Gamskiego, Stanisława Kosseckiego i Józefa Kwaka, z powodu budowy mostu Nr. 6 pod Chyrowem złożoną opiewającą — w rękach miał, by takowe w przeciągu roku przedłożył, ileż po upływie tego terminu, takowe jako nieważne uważane będą.

Z c. k. miejs. deleg. sądu powiatowego Przemyśl 23 maja 1881.

(4374 1—3)

L. 10426.

**K o n k u r s**

na pigę posad prowizorycznych listonoszów ewentualnie wóznich pocztowych w obrębie lwowskiej c. k. Dyrekcji poczt: roczna płaca 350 zł., 25 pr. dodatek czynnej służby i sukna służbowa w naturze — kaucya w 300 złr. względnie 200 złr.

Podania należy wniesić do czterech tygodni do c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie. Lwów dnia 11 czerwca 1881

**(4360 1—3) O b w i e s z c z e n i e.**

L. 23779. W celu zabezpieczenia dostawy konserwy dla gościńca podolskiego w tarnopolskim okręgu budowniczym w roku 1882 odbędzie się w c. k. Starostwie w Tarnopolu na dniu 30 czerwca 1881 licytacja przez składanie pisemnych ofert.

Rzeczona dostawa konserwy wynosi 4250 metrów sześciennych w kwocie fiskalnej 9466 zł. 55 ct.

Bliższe warunki licytacji i wykaz kamieniołomów i szutrowisk, z których materiały ten dostarczyć należy, przejrzane być mogą w wymienionem Starostwie, gdzie także i oferty opiewające na przestrzenie gościńca zaopatrzone z jednego miejsca poboru zaopatrzone marką stempłową na 50 ct. i w 5 pr. wadium z wyrażeniem cen nie tylko cyframi, ale także i literami w oznaczonym terminie do godziny 12 w południe podane być mogą. Oferty niełożone według przepisów lub niepodane w terminie nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 2 czerwca 1881.

(4342 1—3)

L. 5257.

**O g ł o s z e n i e k o n k u r s u.**

Celem obsadzenia posady c. k. lekarza powiatowego i posady asystenta sanitarnego z systemizowaniami dla tych posad pobraćmi rozpisuje się niniejszym konkurs do końca czerwca b. r.

Ubiegający się o jedną z tych posad winni wniesić swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacyjne wymagane ustawą z dnia 21 marca 1873 dz. u. p. l. 37, niemniej dowody znajomości języków krajowych w wyższym terminie konkursowym do Prezydium c. k. Namiestnictwa, a mianowicie kompetencji zostający już w służbie państwowej, w przepisanej drodze służbowej, inni zaś przez dotyczące c. k. Starostwo we Lwowie i w Krakowie, wreszcie przez c. k. Dyrekcję Policji.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

Lwów dnia 9 czerwca 1881.

(4376)

**O g ł o s z e n i e.**

L. 2309. C. k. sąd powiatowy w Brzostku zawiadamia, iż dochodząca miejscowe celem założenia księgi gruntowej dla gminy „Klecie” rozpoczyna w dniu 14 czerwca r. 1881.

Bliższe szczegóły zawierają ogłoszenia w dotyczących urzędach gminnych.

Z c. k. sądu powiatowego

Brzostek 9 czerwca 1881.

(4332)

L. 3458.

**O b w i e s z c z e n i e.**

C. k. sąd powiatowy Bohorodczanski zawiadamia, iż projekt księgi gruntowej dla gminy „Sadzawa” wyłożony został w biurze komisji hipotecznej do powszechnego przeglądu.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wnosić można ustnie lub pisemnie do 17 czerwca 1881, na którym to dniu wraz z uzasadnionych zarzutów wskazane do chodzenia przeprowadzone zostaną.

Bohorodczany 10 czerwca 1881.

(4336)

**E d y k t.**

L. 99. Projekt księgi hipotecznej gminy Podwysokie złożony jest do przejrzania w c. k. sądzie powiatowym śniatynskim.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wnoszone być mogą dnia 11go czerwca 1881.

C. k. komisja hipoteczna

Śniatyn 4 czerwca 1881.

(4331)

**O g ł o s z e n i e.**

L. 29. C. k. komisja hipoteczna zawiadamia, iż wyłożyła do powszechnego przejrzania arkusze posiadania i inne akta służby mające do założenia księgi gruntowej dla gminy „Rzędzińska Wola”.

Zarzuty przeciw prawdziwości takowych wnoszone być winny w c. k. sądzie powiatowym ustnie lub pisemnie, a w dniu 17 czerwca 1881, w którym w razie potrzeby dalsze dochodzenia prowadzone będą, także przed komisją hipoteczną.

Tarnów dnia 3 czerwca 1881.

**Doniesienia prywatne.**

L. 2787.

(4226 3—3)

**O b w i e s z c z e n i e.**

Dyrekcja galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitał 2023 zł. 38 kr. m. k. czyli 2124 zł. 81 w. a. listami zastawnymi, z większej sumy 7000 zł. m. k. na hipotekę dóbr Handzlówka w powiecie Łańcuckim położonych, Fryderyka Karola dw. im. Blumen-schein własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonej z dniem 1go stycznia 1880 jeszcze pozostały wraz z odsetkami i należnościami poddrzędni właścicielowi tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucji, mianowicie licytacji dóbr hipotecznych podległych do kasy galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego był złożony.

We Lwowie d. 18 maja 1881

**Kundmachung.**

Das Comité der Verein. **Marcus Bernstein'schen Stiftungen** zur Unterstützung und zum Unterrichte isr. Handwerker bringt hiermit zur öffentlichen Kenntniss, dass für israelitische, körperlich kräftige Knaben, welche sich dem Handwerkerstande widmen, und zu diesem Buhufe auf Kosten der Stiftung, bei einem Handwerker, untergebracht werden wollen, 6 Stiftungsplätze erledigt sind. Jeder Bewerber hat sein Gesuch an das Comité dieser Stiftung, zu Händen des Vorsitzenden Herrn Rabb. und Predigers B. Löwenstein bis 20 Juli 1881 einzusenden und nachzuweisen:

- I. Durch einen Geburts- oder Heimatschein, dass er der Lemberger israelitischen Gemeinde angehört, oder mindestens ein geborener Galizianer ist, und das 14 Lebensjahr erreicht hat.
- II. Durch ein beglaubigtes Armutszeugniss, dass weder er noch die Eltern, das Lehrgeld für ihn bezahlen können.
- III. Ist dem Gesuche ein Revers des Vaters oder der Vormundschaft beizulegen, dass die Vertretung des Knaben in Betreff dessen Verhältnisses zum Meister mit Vermeidung jedes eigenmächtigen Einschreitens dem Comité überlassen wird.
- IV. Bewerber aus der Provinz haben ausserdem ein ärztliches Zeugniss ihrer Eignung zum Handwerke beizubringen.

Lemberg 20 mai 1881.

Das Comité der Verein.

**Marcus Bernstein Stiftungen.**  
(4345 1—3)

**Oesterreichisch-ungarische Bank.**

Die für das erste Semester 1881 auf jede Aktie der österreichisch-ungarischen Bank entfallende Dividende von

Siebzehn Gulden österr. Währung

kann vom 1 Juli l. J. an, bei den Hauptanstalten in Wien und Budapest, sowie bei sämtlichen Filialen der österreichisch-ungarischen Bank behoben werden.

Wien, am 9 Juni 1881.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK.

Miller  
Generalrath.

A. Moser  
Gouverneur.

Garnoss  
in Vertretung des Generalsekretär.

(4344)

L. 4110.

Ces. k. król.

uprzyw.

(4379 1—3)

kolej Arcyks. Albrechta.

**O g ł o s z e n i e.**

Z dniem 20 czerwca 1881 kursować zaczną prócz pociągów mieszanych ogłoszonych w rozkładzie jazdy ważnym od dnia 15go maja 1881, jeszcze niżej wyszczególnione dwa pociągi, które codziennie na przestrzeni między Stryjem i Doliną przewozić będą osoby w 2giej i 3ciej klasie, a mianowicie:

**Pociąg L. 55.**

Odjazd	o godz.	minut
ze Stryja	11	— przed poł.
z Bratkowic	11	10 „ „
z Morszyna	11	43 „ „
z Lisowie	11	53 „ „
z Bolechowa	12	21 po połud.

**Przyjazd**

o godz.	minut
do Doliny	1 — po połud.

**Pociąg L. 82.**

Odjazd	o godz.	minut
z Doliny	1	25 po połud.
z Bolechowa	2	10 „ „
z Lisowie	2	28 „ „
z Morszyna	2	40 „ „
z Bratkowic	3	4 „ „

**Przyjazd**

o godz.	minut
do Stryja	3 14 po połud.

Pociąg L. 55 łączy się w Stryju z pociągiem L. 27. przychodzącym tamże ze Lwowa o godzinie 10tej min. 17 przed połud.

Pociąg L. 82 łączy się w Stryju z pociągiem L. 28 odchodzącym z tamtąd do Lwowa o godz. 4 min. 9 po połud.

Przez wprowadzenie tych dwóch dla przewozu osób przeznaczonych pociągów umożliwiamy Szanownej Publiczności we Lwowie i Stryju odwiedzanie zakładu leczniczego w Morszynie w dogodnej porze dnia — a względnie dalszą jazdę aż do Doliny bez przerwy w Stryju. w przeciwnym zaś kierunku otworzyliśmy drugą bezpośrednią komunikację dziennie z Doliny do Lwowa.

Lwów 11 czerwca 1881.

**Dyrekcja ruchu.**



## Bryndzę świeżą

wysyłam codziennie

Brutto 5 kł. doskonałej franko . . . . . ztr. 1.80  
Brutto 5 kł. najlepszej franko . . . . . ztr. 2.20  
Czeresznie świeże po 25 ct. 1 kł.

jako też i inne towary podług życzenia.

**Tomasz Gurowicz**

Königsgasse Nr. 11 Budapest.  
(4271 2-5)

## 5 cto kilowy koszyk

świeżych, grubych **szparagów** . . . 3 zł. — ct.  
pięknego świeżego **grochu** . . . . . 1 zł. 50 ct.  
nowych, wyborczych **kartofli** . . . . 1 zł. 30 ct.  
świeżych wielkich **karczochów** . . . 2 zł. 60 ct.  
przesyła pocztą za pobraniem, franco bez  
wszelkich opłat (3807 9-12)

**R. MAITI w Tryeście.**

## SZEMATYZM

Królestwa Galicyi i Lo-

domeryi z Wielkiem

Księstw. Krakowskiem

na rok

**1881**

nabyć można po cenie **2 zł. 60 ct.**  
w Ekspedycyi

„GAZETY LWOWSKIEJ.”

Zamiejscowi zechcą przesłać **2 zł.**  
**70 ct.** z których przypada 10 ct  
na opakowanie i list frachtowy.

Szematyzm przesyłamy tylko za  
uiszczeniem należności z góry.  
Za pobraniem należności nie  
przesyłamy Szematyzmu.

## Świeże tegoroczne krajowe i zagraniczne

## Naturalne WODY mineralne

różne sole i przetwory zdrojowe  
poleca handel (3566 5-5)

**St. Markiewicza.**

we Lwowie w Ryńku 1. 42

Une dame française ayant les meilleu-  
res références, desirant passer dans  
une famille, s'entend en Galicie soit à  
l'étranger, les deux mois de vacances,  
Juillet et Aout. S'adresser au magasin  
de Mr. Hawranek, rue Teatralna.  
(1-2 4378)

## Warsztat mechaniczny HENRYKA JENY

ul. Żółkiewska 1. 74 we Lwowie

Przyjmuje wszelkie reperacje ma-  
szyn i narzędzi rolniczych. Pośredniczy  
przy zakupie i sprzedaży nowych, jako  
też używanych maszyn. Dalej są następu-  
jące sprzęty gospodarcze do sprzedania:  
**Parowe maszyny, Locomobile,  
Młocarnie, Kieraty, Żniwiarki,  
Kosiarki, Ekstirpatory, Wypie-  
wiacze, Ogartywacze i t. p. i t. p.**  
(3538 13-15)

## Wyszczególniona trzema medalami i listem pochwalnym.

**Płomba balzamiczna do zębów.** Ze wszystkich plomb dotychczas używanych, płomba  
balzamiczna okazała się najpraktyczniejszą, 1) jest ona bardzo łatwą w zastosowaniu; 2)  
jest nieszkodliwą; 3) dokładnie wypełnia otwór w zębie; 4) natychmiast twardnieje; 5) nie  
podlega rozkładowi; 6) miazdzy zębowej ani też zęba nie niszczy; 7) wstrzymuje pruchnie-  
nie i psucie się zęba i nerwu zębowego, w skutek czego nie odnawia się b i zęba.  
**Esencja aromatyczna do płukania ust.** Kilka kropel dodanych do wody, daje bar-  
dzo przyjemne, orzeźwiające i wzmacniające działą płukanie, usuwa kamień i nieprzyjemny  
zapach w ustach, zębom przywraca białosć i chroni od psucia się; jest jako środek toalet-  
owy bardzo poszukiwana. — 80  
**Esencja mietowa.** Kilka kropel dodanych do wody daje bardzo przyjemne, orzeźwiające do  
ust płukanie. — Często płukanie ust zapobiega psuciu się zębów i osadzaniu kamienia. — 50  
**Pasta mietowa do czyszczenia zębów.** Oprócz przyjemnego smaku nadaje zębom  
białosć, usuwa kamień i kwas. — 30  
**Pasta na zęby roślinno-alkaliczna.** Pasta odznacza się przyjemnym zapachem i smakiem,  
wybornie oczyszcza zęby i nadaje im perłową białosć, zobojętnia kwasy i wzmacnia działą  
i jako środek toaletowy jest niezbędną. — 1-  
**Pastyliki aromatyczne** do ust dla nadania przyjemnego oddechu przy mówieniu. Szcze-  
gólnie zaleca się osobom palącym tytoń i cierpiącym na cuchnięcie z ust, pigułka jedna — 5  
pudełko — 50

**J. Ihnatowicz** mag. farmac. i chemik sądowy.

Fabryka we Lwowie, Filia w Krakowie Sukiennice 1. 20.

(1527 17-1)

## Iwoniec

Zakład zdrojowo-kapelowy w uroczej górskiej okolicy 410 metr.  
nad p. m., otoczony szpilkowymi lasami, w których przeszło dwie  
mil spacerów.

### Szczawny słono-alkaliczne jodowo bromowe

zalecane przez najznakomitszych lekarzy w kraju i za granicą, w cierpieniach skrofulicznych,  
gośćcowych i dnawych, w rozmaitego rodzaju chorobach kobiecych, skórnych, syfilitycznych  
i nerwowych.

Zakład zawiera przeszło 500 pokoiów gościnnych od 20 ent. do 3 ztr. za dobę, kilka-  
dziesiąt pokoiów w rodzinnych ogrzewanych z kuchniami, hotel murywany (dom zajezdny),  
wspaniałe murywane łazienki o miedzianych wannach, kąpiele ciepłe jodowe, zimne, natrys-  
kowe, parowe, zakład gimnastyczny (w nowo wybudowanej sali) połączony z nauką tańców,  
nową strzelnicą, wszystko pod kierunkiem P. Budkowskiego z Warszawy — dalej aptekę,  
skład wód mineralnych krajowych i zagranicznych, żętycy, aparat Waldenbura do leczenia  
wziewnego, wiewalnia gazu bagiennego.

Podczas sezonu udzielają pomocy lekarskiej **Dr. Klemens Dębicki** ze Lwowa  
i **Dr. Adam Świrski** z Jasła.

Dla przyjemności i wygody publiczności służą: kaplica, czytelnia książek i gazet,  
urządzona przez p. Betę, doborowa orkiestra, wspaniała sala balowa, dwa fortepiany, nowo  
zbudowany zakład fotograficzny, pięć różnorodnych sklepów, nowa piekarnia, jatki, trzy  
restauracje katolickie, eukiernia, kawiarnia, bilard, dwie restauracje izraelskie, fryzjer  
i cyrulik.

Urząd pocztowy i telegraficzny.  
W zeszłym roku przybyły: dwupiętrowy gmach, zwany Bazar o 150 pokojach z wieżą,  
zegarem bijącym transparentami, nowe meble, 200 łóżek ze sprężynowymi materacami  
i nową pościelą.

Wodociągi za pomocą wodotrysku, skrapiania ulic i gazonów, ochładzają powietrze  
podczas upałów i zabezpieczają Zakład od pożarów.

Zamówienia na mieszkania i powozy przyjmuje, broszury, cenniki i przewodniki roz-  
syła franco

### Dyrekcya Zakładu zdrojowo-kapelowego

w Iwoniecu.

Pora kąpielowa trwa od 1 czerwca do końca września.

(3836 4-5)

## MORSZYN

### zdrojowisko bromowo-solankowe, oraz borowinowo-żelaziste.

Zakład leży na podnóżu Karpat 1200 stóp nad poziom morza w okolicy, która aż do granicy węg-  
ierskiej pokryta jest lasami wysokopięnnymi szpilkowymi i posiada największe tartaki parowe.

Morszyn jest stacją kolei Arcyksięcia Albrechta, która go łączy z miastem powiatowym Stryjem, o 1 1/4  
mili oddlegiem i również tyle oddlegiem Bolesławem. Władza zarządu dóbr kameralnych Ga-  
licyi oraz stawnych salin. W samym zakładzie jest stacja kolei żelaznej, pocztowa i telegraficzna,  
a przyjazd nie może być więcej ułatwiony, gdyż kolej Arcyksięcia Albrechta łączy obie główne arterie  
kolejowe Galicji przerywające t. j. kolej Karola Ludwika i Czerniowiecko-Jaską.

Zakład urządzony został wedle wszelkich wskazówek naukowych podanych przez znakomitości le-  
karskie w Galicji, posiada wodę gorzką z solą glauberską w zdroju Bonifacego, szczawę sodową alkalizną  
w zdroju Matki Boskiej, oraz szczaw żelaziste w zdrojach Alfreda i Franciszka, zawierające w jednym  
litrze wody 0.03 węgla żelazowego. Prócz tego posiada zakład cztery źródła solankowo-bromowe, z któ-  
rych najsilniejszy „Magdaleny” zasila zakład kąpielny, niemniej własną żętyczarnię i mleczarnię.

W łazienkach urządzona została prócz kąpeli solankowych, także borowinowe z borowiny, której  
rozbiór chemiczny wykazał bardzo wiele żelaza i kwasu mrowczanego oprócz innych składników pierwszo  
rzędnych borowin zagranicznych, dalej przyrządy natryskowe najrozmaitsze, oraz wszelkie inne do hydro-  
terapeutycznych kuracji używane, niemniej łaźnie parowa solanką przesycona, oraz wiewalnia solankowo-  
bromowa i gliniowa. Także urządzono w roku bieżącym leczenie elektrycznością i zaopatrzono zakład we  
wszelkie przyrządy gimnastyki nowoczesnej. Nareszcie posiada zakład kąpiele rzeczne i stawowe w miejscu  
oraz za pomocą własnego omnibusu kursującego w zakładzie dowozi gości kąpielowych do o milę oddlegiej  
górskiej dużej rzeki Stryj, lub 1/4 mili oddlegiej mulejszej ale za to bystrzejszej gorzyskiej rzeki Sukiel,  
gdzie postarano się o wszelkie wygody przy kąpielach.

Ponieważ zakład jest urządzony świeżo i to wedle wskazówek ludzi fachowych, przeto posiada wzor-  
owe budynki murywane i drewniane na podmurówkach z wysokimi pokojami, urządzonemi w sposób  
zupełnie zagraniczny z pościelą i wszelką u nas nieznaną wygodą.

Restauracye prowadzi zakład we własnej administracyi i urządzone są objady wspólne table d'hôte  
i wedle karty, których dobroć i doskonałość przyrządzenia zyskały już w tym krótkim czasie wszelkie  
uznanie. Restauracya posiada składy wina, piwa i likierów krajowych i zagranicznych.

Dla wygody gości i rozrywki służą muzyka kąpielowa stała, śliczny park z drzew świerkowych  
wysokopięnnych, najrozmaitsze przyrządy do gimnastyki i zabawy, dwie sale, czytelnia, fortepian, oraz  
sama natura i jej uroczę miejscowości, cały obwód Stryjski zdobiące, w które nasze Karpaty tak bardzo  
obfitują; łatwość robienia wycieczek nie może być większą, w miejscu bowiem służą do użycia kolej żel-  
azna, bite gościńce, poczta, telegraf i dowolna ilość zaprzęgów do dyspozycji.

Stale ordynującym lekarzem w zakładzie jest **Dr. Ap. Tarnawski** ze Lwowa.

Do kuracyi w Morszynie kwalifikują się w pierwszym rzędzie: wszelkie cierpienia na podstawie  
zołzowej (scrophulosis) oraz następstwa kiły, dalej wszystkie reumatyczne cierpienia wraz z ich następ-  
stwami, wszelkie stwardnienia zapalne i przewożne, czy to części miękkich, czy trzewiów, sustawów  
ścięgien ilości, porażenia, cierpienia przewodu pokarmowego z zastojami żylnymi połączone (haemorrhoidy),  
wszelkie cierpienia sfery płciowej kobiecej, połączone z obrzmieniami z uporczywym zatkaniami i niedo-  
krewnością, oraz cierpienia dróg oddechowych i moczowych, wymagające balsamicznego powietrza żętycy  
i mleka, niemniej usunięcia zastoin nerkowych.

Bliższych wyjaśnień udziela zarząd zdrojowy w Morszynie, który zarazem o wczesne zamówienie  
mieszkań uprasza. **Sezon kąpielowy rozpoczyna się 15 maja.**

(3447 9 7)

L. 2808. (4227 3-3)

## Obwieszczenie.

Dyrekcya galicyjskiego Towarzy-  
stwa kredytowego ziemskiego obwie-  
szcza niniejszem, że na podstawie §.  
63 ustaw, kapitały 11.402 zł. 76 ct.  
wał. aust. listami zastawnymi, z wię-  
kszej sumy 12.000 zł. w a. na hypo-  
tekę dóbr Krasne z przyleg. Podkra-  
sne czyli Męcina w powiecie Sande-  
ckim położonych, Antoniego i Wandy  
Kwiecińskich własnych, z tego Towa-  
rzystwa wypożyczonej z dniem 1go li-  
pca 1879 jeszcze pozostały wraz z od-  
setkami i należnościami podręcznemi  
właścicielom tych dóbr wypowiedziany  
zostają z tym dodatkiem, żeby w prze-  
ciągu sześciu miesięcy takowy pod ry-  
gorem egzekucyi, nianowicie licytacji  
dóbr hipotecznych, do kasy gal-  
lic. Towarzystwa kredytowego ziem-  
skiego był złożony.

We Lwowie dnia 18 kwietnia 1881.

## HERBATE karawanowa

POLECA SKŁAD

**J. PADEWSKIEGO, Lwów, Rynek 13.**

Za 1/2 kł.		W oryginalnych chińskich funtowych skrzynkach szczelnie w ołów opakowana		Za 1/2 kł.	
CZARNA Congo	zł. 1.80	SOUCHONG FERONIA I.	zł. 3	KWIATOWA MELANGE	3.—
FAMILIJNA	2.—	II.	zł. 4	AROMATYCZNA	4.—
SANSINSKA	3.—			CESARSKA	5.—
ASSAM	4.—			WYSIEWKI Nr. II.	1.20
NINGCHOW	5.—			Nr. I.	1.50

Opakowania nie liczy. Przy wysyłce 2 kł. Herbaty na prowincję opłacać należy.